

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cena: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—, — Poštno-čkovni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon Interurban 113.

Cena inseratov: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Maribor dobi okrožni inšpektorat.

Predsednik ministrskega sveta in minister notranjih zadev general Peter Živkovič je na osnovi členov 20. in 22. zakona o naslovu in razdelitvi kraljevine na upravna področja od 3. oktobra 1929 dne 24. oktobra odredil, da se v posameznih banovinah ustanovi 22 okrožnih inšpektoratov, in sicer v savski banovini 3, v vrbaski 2, v primorski 1, v drinski 3, v zetski 3, v dunavski 4, v moravski 2, v vardarski 3, v dravski 1, in sicer s sedežem v Mariboru.

Kakšen je delokrog okrožnih inšpektorjev, ki opravljajo posle okrožnih inšpektoratov, in kaj spada v njihovo pristojnost? O tem določa uredba, da spada v delokrog in pristojnost okrožnih inšpektorjev naslednje:

1. Skrb nad javno varnostjo na področju inšpektorata.
2. Nadzorstvo nad uradovanjem oblasti in organov občne uprave in nad delom občinskih uprav in njihovih organov, kakor tudi nad organi ustanov, ki so podrejene oblastvom občne uprave.
3. Izdajanje navodil oblastvom občne uprave glede uspešnega izvrševanja službe.

Okrožni inšpektorji so dolžni izdati vsem sreskim načelnikom ter političnim oblastvom in organom naredbes za ohranitev javne varnosti ter za podvzemanje potrebnih zakonskih ukrepov v primerih, kadar je javna varnost od zunaj ogrožena ali kršena in ko morajo sami v primeru potrebe voditi akcijo organov javne varnosti. Predvsem morajo skrbeti za državno varnost, za osebno in imovinsko nedotakljivost ter za pobijanje kriminalnosti in za ohranitev javnega reda.

Nadzorstvo nad delovanjem oblastev in organov opravljajo okrožni inšpektorji s tem, da pregledujejo oblastva občne uprave in da o stanju uprave in o delovanju njenih organov pošiljajo banu poročila. Pritožbe proti nepravilnemu delu oblastev in proti postopanju dotičnih organov sprejema in rešuje okrožni inšpektor osebno, ali pa s pomočjo podrejenih oblastev in organov. Okrožni inšpektor pozove na odgovornost uslužbenca za nepravilnost v službi in izven nje ter dostavlja po izvršeni preiskavi dotične akte pristojnim

oblastvom v nadaljno rešitev. Pritožbe sprejema pismeno, v posebnih okoliščinah tudi na zapisnik in ima postopati tudi v primerih, ako izve osebno, da gre za nepravilnosti posameznih oblastev ali organov notranje uprave. Na enak način ima preiskati tudi vse, kar mu predloži ban v ugotovitev in v pregled.

V nadzorstvo okrožnih inšpektorjev spada tudi delo splošnih oblastev in njihovih organov, kar ne izključuje redne pristojnosti državnih oblastev. Vse te posle opravljajo okrožni inšpektorji kot organi bana in v njegovem imenu.

Okrožni inšpektorji so dolžni skrbeti za pravilno in naglo opravljanje poslov ter v to svrhu dajati pri vsaki priliki upravnim oblastvom pismena

Finančna ureditev banske uprave.

Na osnovi člena 25. o naslovu in razdelitvi kraljevine na upravna področja z dne 3. oktobra 1929 je predsednik vlade in minister notranjih zadev general Peter Živkovič v sporazumu z ministrom financ 23. oktobra podpisal in proglasil uredbes o določitvi imovine, o načinu uprave in budžetiranja banovin ter o likvidaciji imovinskih odnošajev dosedanjih okrajnih in oblastnih samouprav. Uredba ima 46 členov ter med drugim določa sledeče:

Vsaka banovina ima še svoj posebni banovinski proračun dohodkov in izdatkov. Proračunsko leto se začne s 1. aprilom in traja do 31. marca. Budžet sestavlja ban s svojimi strokovnimi referenti. Posamezne partije obsegajo dohodke in izdatke iste prirode. Svote iz posameznih partij se smejo izdati samo za ono čemur so namenjene ter v iznosu, kakor so določene v proračunu. Banovinski proračun je javen in mora tvoriti celoto.

Izdatki banovinskega proračuna

so ti-le:

1. Izdatki, ki po posebnih zakonih obremenjujejo banovine.

ali ustmena navodila. Oni imajo pravico izrekat kazni nad vsemi podrejenimi uslužbenci na osnovi čl. 124 do 127 zakona o notranji upravi.

V uredbi, s katero se ustanavljajo okrožni inšpektorati ter se odreja njihova pristojnost, je še posebno važna ta-le določba: »Posameznim okrožnim inšpektoratom se lahko po potrebi ter na predlog bana in s sklepom ministra notranjih del dodeljujejo posli občne uprave.« Ta določba omogočuje dekoncentracijo uprave v banovinah samih. In to je ne samo umestno in primerno, marveč tudi porebno, in sicer iz istih razlogov, iz katerih se je uprava v državi dekoncentrirala (iz Beograda kot središča prenesla) na banovine. Hitro in pravilno reševanje poslov je tudi v banovini porebno, in zato je želeli, da se delokrog okrožnih inšpektoratov razširi na čim največ poslov občne uprave. V tem smislu pozdravljamo ustanovitev okrožnega inšpektorata v Mariboru, v čegar področje spada vsa ozemlje nekdanje mariborske oblasti.

2. Osebni izdatki za prevzeto osebje samoupravnih uradov in ustanov, posebej za upravno osebje, razdeljeno na gradbeno, zdravstveno, poljedelsko, šumsko in rudarsko, trgovsko in industrijsko stroko ter socialno politiko, kakor tudi za osebje do vključno druge skupine III. kategorije, ki ga postavlja ban v svojem delokrogu.

3. Materijalni izdatki za potrebe uradov in ustanov.

4. Odplačila banovinskih dolgov in obresti.

5. Izdatki za nepredvidene potrebe.

Dohodki banovin,

ki se morajo postaviti v proračun, so naslednji:

1. Dohodki posestev, ki pripadajo banovinam.

2. Dohodki od raznih banovinskih ustanov, zavodov, podjetij itd.

3. Doklade na državne davke; doklade brez odobritve ministrstva financ ne smejo presegati 10 odstotkov.

4. Samostalne banovinske dajatve, ki jih odstopi država od svojih dohodkov v celoti ali v gotovih odstotkih.

5. Razni izredni dohodki.

Da bo proračun realen, bo ban določeval dohodke in izdatke po svoji oceni, upoštevaše pri tem gospodarsko moč prebivalstva in načela umne štednje.

Proračun za prihodnje leto mora biti predložen ministru financ najdelj do 31. decembra tega leta, da ga pregleda in odobri.

Ban je izvršitelj proračuna in njegov naredbodavec. Ban odgovarja pred oblastvi in pred glavno kontrolo za pravilnost in zakonitost vseh naredb, ki jih izda za izvršitev proračuna.

Do konca tega leta bodo bani prevzeli

uradništvo oblastnih samouprav

in sklepali o njegovi službeni dodelitvi in razvrstitvi. Plače in ostali prejemki tega osebja bodo šle do konca tega leta na breme oblastnih proračunov. Kasneje se bodo izplačevali iz banovinskih proračunov.

Veljava potrjenih oblastnih proračunov

Je podaljšana do 31. marca prihodnjega leta. Do 1. januarja prihodnjega leta morajo bani sestaviti in predložiti v odobritev ministru financ banovinske proračune, ki naj obsegajo vse posle, dohodke in izdatke iz delokroga bivših oblastnih in sreskih samouprav.

Od 31. decembra letošnjega leta

se ukinja delovanje sreskih samouprav glede dohodkov in imovine.

Vsa pojasnila in tolmačenja določb te uredbe bo izdajal minister financ v sporazumu z ministrom notranjih poslov. Ministru financ gre vrhovno nadzorstvo nad finančnim poslovanjem banovin v pogledu njihovih proračunov.

Pravilnike in navodila glede izvrševanja finančnih določb te uredbe bo po potrebi izdajal minister financ v soglasju z ministrom notranjih del.

Predpisi o službenem delokrogu bivših oblastnih nameščencev,

njihovih pravicah in dolžnostih, kakor tudi o njihovi disciplinski odgovornosti ostanejo nadalje v veljavi. Ban lahko s posebno uredbo zenači vse te predpise, jih izpopolni in izpremeni v smislu novo ustvarjenega ustrojstva, ne da bi pri tem zmanjševal pridobljene pravice samoupravnega osebja.

V predhodnih naredbah (člen 27 in sledeči) je predvideno, da morajo oblastni komisarji

najdalje do 15. novembra popisati in inventarizirati

imovino oblastnih samouprav. Obenem morajo ugotoviti stanje sklenjenih posojil in drugih dolgov, obvez in terjatev oblasti najdalje do 15. novembra 1929. Tako ugotovljena imovina bo osnova za izvršitev likvidacije oblasti in srezov in za njeno izročitev banom.

Imovina oblastne samouprave, katere področje prehaja v sestav banovine, preide z vsemi svojimi aktivami in pasivami v last banovine. Pri tem je treba postopati tako-le:

1. Nepremičnine pripadajo banovini, v kateri se nahajajo.
2. Ustanove pripadajo banovinom, kjer se nahajajo.

V roku dveh mesecev po vzpostavitvi oblasti v banovini bo ban odločil o usodi oblastnih hranilnic, ki jih je našel v področju svoje banovine, prevzel njihove aktive in pasive ter uredil njih nadaljnje delovanje. To odločitev mora potrditi minister financ.

Suhega dola, kjer je ustavila vsak avto, ki je vozil proti Sijevu ter pozvala potnike, da so izstopili. Ko so se potniki, katerim so razbojniki grozili z revolverji in karabinkami, pokorili njihovemu ukazu, so jih najprej oropali, nato pa slekli do golega, povezali in zavlekli v grmovje. Končno so roparji ustavili tudi avtomobil, v katerem so se nahajali sodniki iz Sevijskega ter le te najprej izropali, nato pretepli skoro do smrti in jih končno postrelili. Po izvršenem činu so razbojniki pobegnili ter pustili sredi trupel pobitih sodnikov, sodnika Stojanova, ki so mu prizanesli, ker je zanj prosil neki ropar, ki ga je poznal že izza svetovne vojne.

Atentat na italjanskega prestolonaslednika Umberta. Italjanski prestolonaslednik Umberto se je zaročil z belgijsko princezino Marijo Jožefo. Dne 24. oktobra je bila zaroka javljena javnosti in prestolonaslednik se je mudil osebno v Bruslju. V proslavo zaroke so bile v imenovanem belgijskem mestu pripravljene velike svečanosti. Umberto se je podal v avtomobilu k spomeniku neznanega junaka in baš ko je stopal iz avtomobila se je preril skozi množice in policijo neznanec. Naglo je stopil v bližino prestolonaslednikovega avtomobila, potegnil samokres in pomeril. Ko je hotel sprožiti, ga je udaril policist po roki in krogla je zgrešila nameravani cilj. Atentatorja so takoj prijel in ugotovili, da je Italjan iz Milana in se piše Fernando de Rosa. Atentat je bil zamišljen, kot čin protesta proti fašistični vladi v Italiji. Pri atentatorju niso našli nobenih dokumentov, pač pa večjo svoto denarja.

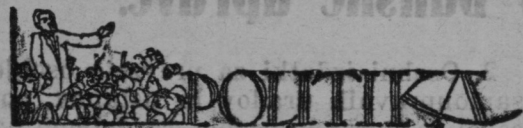
V Avstriji se opasno pripravajo o načrtu glede spremembe ustave.

Volitve na čehoslovaškem. V nedeljo dne 27. oktobra so se vršile v popolnem miru volitve v poslansko zbornico na čehoslovaškem. Velike izgube so utrpeli komunisti. Od teh izgub je odpadlo 70 odstotkov na narodne socialiste (stranka zunanega ministra dr. Beneša), ostalih 30 odstotkov pa na socialne demokrate. Izgube komunistov znašajo dobrih 50 odstotkov. Največji prirastek so dobili narodni socialisti, ki bodo druga najmočnejša stranka. Agrarci so obdržali vodilno mesto. Krščanska stranka se je dobro držala na Češkem in Slovaškem.

Francoska Briandova vlada je podala ostavko. Briandova vlada je podala 22. oktobra ostavko in to radi tega, ker je dobila v parlamentu nezaupnico. Briand se je branil, da bi pristal na razpravo o interpelacijah glede zunanje politike, zlasti glede Youngovega načrta in glede izpraznitve Porenja, dokler tozadevna pogajanja niso zaključena. Večina je zahtevala razpravo o interpelacijah ta terek, preglasovala Brianda z 11 glasi in temu je sledila ostavka cele vlade.

Novo francosko vlado sestavlja Dalaidier s pomočjo socialistov.

Rusi nameravajo veliko ofenzivo proti Kitajski. Kitajski generali so se zopet sprli med seboj. Po nekaterih mestih Kitajske divja državljanska vojna. Občo kitajsko zmedo hočejo Rusi izkoristiti za veliko ofenzivo proti ki-

V NAŠI DRŽAVI.

O finančni ureditvi banovin in o ustanovitvi okrožnih inspektoratov počamo na uvodnem mestu.

Novi člani Vrhovnega zakonodajnega sveta (VZS). Predsednik ministrskega sveta in minister notranjih del general Peter Živkovič je danes podpisal sklep, s katerim se razrešujejo člani Vrhovnega zakonodajnega sveta dr. Josip Šilovič, ban savske banovine, Gjorgje Nestorovič, ban moravske banovine in Daka Popovič, ban dunavske banovine. Z istim sklepom se na njihovo mesto imenujejo za člane VZS dr. Metod Dolenc, profesor vseučilišča v Ljubljani, dr. Prvoslav Grisogono, bivši minister in dr. Slavko Šečerov, bivši poslanec.

Čestitke naše vlade. Povodom poskusa atentata na italjanskega prestolonaslednika, o katerem poročamo spodaj, je izdala naša vlada brzogajen nalog svojemu zastopniku v Rimu, naj izrazi v italjanskem zunanjem ministrstvu čestitke k srečni rešitvi prestolonaslednika. Enak nalog je bil dan

našemu poslaniku v Bruslju (Belgija), da čestita prestolonasledniku k rešitvi.

Vrhovni tajnik Društva narodov v naši državi. Sir Erik Drummond, generalni tajnik Društva narodov, bo prispej v spremstvu Demontenaya, člana politične sekcije tajništva Društva narodov, in našega rojaka Gjura Popoviča, člana informacijske sekcije tajništva Društva narodov ter dveh tajnic v prvih dneh novembra v našo državo. V Beograd bo prišel 3. novembra in se nastanil v hotelu »Srpski kralj«. 4. novembra popoldne bo imel na vseučilišču predavanje, ki ga priredita jugoslovensko udruženje Društva narodov in udruženje za mednarodno pravo v Beogradu. Odpotoval bo preko Broda v Sarajevo, od tam v Dubrovnik in Split.

V DRUGIH DRŽAVAH.

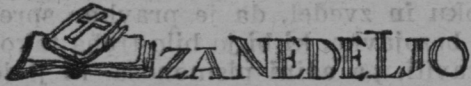
Neprestana tolovajstva na Bolgarskem. Dne 24. oktobra je doživela Bolgarija to-le grozodejstvo razbojniških čet: Razbojniška tolpa znanega bolgarskega razbojnika Deče Uzunova, ki je pravi trepet severne Bolgarije, je izvršila novo grozodejstvo na cesti med Suhim dolom in Sevijskom, ki je zaprepastilo vso Bolgarijo. Tolpa se je pojavila proti večeru na cesti ter zasedla neki hribček nad ovinkom blizu

tajski armadi. Po sklepu narodnih komisarjev ima poveljnik ruske armade v Mandžuriji Blücher povelje, zasesti sporno mandžursko železnico.

Protiversko vseučilišče na Ruskem. Strokovne zveze v Leningradu so ustanovile prvo protiversko delavsko vseučilišče.

Angleški ministrski predsednik za-

pusil Ameriko. Kakor smo že poročali se je mudil angleški ministrski predsednik Macdonald precej časa v Zedinjenih državah. Obiskal je važnejša mesta in povsod govoril o politiki miru in potrebi razorožitve. V torek dne 24. oktobra se je poslovil od gostoljubne Amerike in bo prišel najbrž 1. novembra v Liverpool.

Sv. Doroteja.

Spominski dan 30. oktobra.

Doma je bila ta Doroteja v vzhodni Prusiji in je zagledala luč sveta leta 1347 6. februarja, na god sv. device in mučenice Doroteje, po kateri je tudi dobila svoje krstno ime. Bila je zelo nadarjena in že v njenem sedmem letu se je začelo kazati pri njej zelo živo in bogato notranje življenje, čigar središče je bil trpeči Zveličar. Porodila se je v njej želja, da bi mogla s Kristusom trpeti. Zato se je ostro postila, ležala na trdem ležišču ter se bičala. Pri vsem tem pa je nosila v svoji duši veliko srečo in je bila proti vsem ljudem vsa prijazna in vesela. Tudi je njena pobožnost ni ovirala, da ne bi izpolnjevala svojih dolžnosti. Po rani očetovi smrti je bila edina opora materi in je neutrudljivo delala od jutra do večera. Kot mala gospodinja je tudi kaj rada izkazovala dela usmiljenja ubogim in bolnikom. Ti so se pa mali dobrotnici kazali hvaležne s tem, da so jo učili nove molitvice in svete izreke, ki so njeno dušo na novo dvigali k Bogu.

Na Doroteji je hotel Bog pokazati, kako je človek lahko v vsakem stanu pobožen in združen z Bogom. 17 let stara se je namreč Doroteja po želji svoje matere omožila že z bolj priletnim meščanom v mestu Dancing. Bil je ta mož sicer dobrega mišljenja, a zelo jezljiv in surov. Ko ne bi bila Doroteja v resnici pobožna in ne bi bila voljna izpolnjevati voljo božjo ne samo v molitvi, temveč tudi v vsem drugem življenju, njen zakon pač ne bi bil srečen. Tako pa je dobila Doroteja s svojo krotkostjo in s svojo miloto tak vpliv na svojega moža, da je v kratkem napravila iz njega najboljšega in najprijaznejšega človeka. 26 let je živela z njim v pravem krščanskem zakonu in je imela devet otrok. A z materinim veseljem je morala okušati tudi materino bridkost, ko so ji vsi otroci razen najmlajše hčerke pomrli. V teh težkih preizkušnjah je pokazala Doroteja s svojim možem vred pravo krščansko mišljenje in vdanost v voljo božjo. Ko je najmlajša hčerka stopila v samostan, sta sklenila, da bosta svoje življenje še bolj posvetila službi božji. Prodala sta svojo hišo in posestvo in sta obiskovala znamenite božje poti v Kölnu, Ahenu in Maria Einsiedelu v Švici. Tudi v Rim bi bila rada skupno potovala. A ker se je mož čutil že preslabega, je tje poslal v dobrem spremstvu svojo ženo. Med ženino odsotnostjo pa je mož nevarno zbolel in umrl;

Doroteja se je vrnila kot vdova v svojo domovino.

Prosta vseh vezi je začela živeti Doroteja samo za Boga, ki jej je že v vsem življenju kazal svojo milost in ljubezen. Tako velika je postala njena ljubezen do Boga, da je včasih že ni več mogla skrivati pred svetom. Ljudje so jo radi tega celo zasmehovali, jo imeli za nespametno sanjarko, celo krive vere so jo dolžili in spravili pred cerkveno sodišče, ki jo je pa vsake krivde oprostilo. Doroteja je pa vedno bolj hrepnela po Bogu in sicer posebno po Bogu v sv. obhajilu. Njen spovednik ji je dovolil samo tedensko sv. obhajilo, potem pa jo je napotil do stolnega dekana Janeza v mestu Marienwerder, ki je slovel po veliki pobožnosti, a tudi veliki učenosti, razumnosti in treznem mišljenju.

Ta je začel z vso strogostjo preiskovati življenje izredne žene, predvsem tudi razodetja, o katerih je pravila, da jih ima od Boga. Ker si sam ni bil na jasnem, se je posvetoval še z drugimi vestnimi in razsodnimi možmi. Zato je pa tudi verjetno, kar on pripoveduje v knjigi o življenju božje izvoljenke Doroteje. Ta, ki je bila s popolnim premislekom iz ljubezni do ubožstva razdala vse svoje premoženje in živela pri neki vdovi, se je pa tudi čisto vdala vodstvu in ukrepom svojega dušnega voditelja. Ta ji je polagoma dovolil vsakdanje sv. obhajilo in nazadnje, da je šla po tedanji šegi v malo sobico poleg cerkve in je v njej živela ločena od vsega sveta kot puščavnica. V tej samoti je molila, premišljevala, se mrtvičila in doživljala razna razodetja. V zvezi s cerkvenim letom je kakor z očmi gledala skrivnosti in dogodke dotičnih praznikov in jih doživljala. Zanimivo je, da je Doroteja že davno prej, ko je Kristus razodel svoje Srce sveti Marjeti Alakok, že tudi častila Srce Jezusovo in tudi imela njegovo prikazen, kakor opisuje to njen dušni voditelj.

Največ je Doroteja molila in se pokorila za Cerkev Kristusovo. Je pa bila tedaj Cerkev tudi v zelo žalostnem položaju. Bil je takrat v Cerkvi žalostni in sramotni razkol, ko so proti pravemu papežu nastopali proti-papeži in so bili naenkrat celo trije papeži in je v Cerkvi bila velika zbežanost. A pobožna puščavnica je imela srce tudi za potrebe posameznih ljudi. Vsak dan so prihajali pred okno njene sobice žalostni in potrli ter so se vračali potolaženi. Kakor je dokazano, je imela Doroteja tudi dar, da je znala brati največje skrivnosti človeških src in je videla v prihodnost. Leta 1394 je umrla stara 48 let brez vsake bolezni, nekako iz samega hrepenenja po Bogu. Takoj po njeni smrti, posebno ker je

bilo na njenem grobu in na njeno priprošnjo uslišanih veliko prošenj, so jo začeli častiti kot svetnico in postavljati njej na čast cerkve in kapele.

Doroteja je iskreno ljubila Cerkev, mislila je veliko na njen blagor, za Cerkev je molila, trpela, se pokorila. To govori prav posebno za njeno svetništvo. Vsak pravi krščanski človek namreč ljubi Cerkev, z njo sočustvuje, z njo trpi. To pa radi tega, ker je Cerkev ustanova Kristusova, da še več, ona je Kristusovo telo, v katerem živi in deluje Kristus naprej, deluje v posvečenje, rešenje in zveličanje človeških duš. Zato nikdo, ki Kristusa ljubi, ne more biti do Cerkve brezbrizen, ali da bi jo celo zaničeval in sovražil. Vsak, kdor ljubi Kristusa, ljubi tudi Cerkev, se poteguje za Cerkev, dela za Cerkev, skuša Cerkvi koristiti vsaj s svojo molitvijo, z dobrimi deli in tako, da Bogu daruje svoje trpljenje v prosoh in blagor Cerkve.

Papež o Katoliški akciji. Škofom v Švici je poslal sv. Oče Pij XI. pismo, v katerem pravi o Katoliški akciji sledeče: »Znano je, da pripisujemo Katoliški akciji največji pomen. Saj ona ni nič drugega kakor apostolstvo vernikov, ki se stavi v službo cerkvenim predstojnikom in v gotovi meri izpolnjuje njihovo delo in poslanstvo. Označiti moramo Katoliško akcijo kot pot in sredstvo, katerega se poslužuje Cerkev, da naklanja narodom svoje dobrote. Katoličani bodo ta visoki namen dosegli, če se bodo po naših navodilih v tej stvari varovali vsakih malenkosti strankarskih prepričanj in bodo imeli pred očmi le čast božjo in blagor duš.

Katoliška šolska organizacija v Indiji. Ker se sedaj v Indiji ustanavljajo šole, so katoličani v pokrajini Madras ustanovili posebno organizacijo, ki bo budno pazila, da se pri tem delu ne bodo kršile pravice katoličanov.

Važnost duše. Nekaj časa se je duša zelo zanemarjala. Posebno zdravniška veda je hotela znati samo za telo. A tudi zdravniki so morali polagoma priti do priznanja, da je telesno zdravje v veliki meri odvisno od zdrave, močne duše. Zato so tudi oni začeli povdarjati skrb za dušo. Nek protestantski zdravnik pravi, da je eno najboljših zdravilnih sredstev za dušno zdravje spoved, kakor jo imajo katoličani.

Nove proglastitve blaženim. 21. decembra bo sv. oče ob svojem zlatomašniškem jubileju proglašil blaženim 200 angleških mučencev, ki so v letih 1594 do 1679 umrli za svoje katoliško prepričanje. Isti dan bo proglašen blaženim tudi škotski jezuit Ouilrié, ki je ravno tako v krvavih angleških preganjanjih žrtvoval življenje za svojo vero.

Delo holandskih katoličanov. Na Holandskem je katoličanov samo ena tretjina vseh prebivalcev. Vendar pa imajo katoliške dobredelne ustanove v oskrbi 4272 duševno zaostalih otrok in mladostnih zločincev, med tem, ko vse druge organizacije oskrbujejo 3210 otrok. Je to pač živo krščanstvo.

NOVICE

Imenovanje. Za okrožnega inspektorja v Mariboru je imenovan dosednji veliki župan mariborske oblasti g. dr. Fran Schaubach. Obče priljubljenemu ter spoštovanemu g. inspektorju k imenovanju iskreno čestita »Slovenski Gospodar«!

Duhovniške vesti. Za knezoškofijskega svetovalca je imenovan g. Janez Rožman, župnik v Zavodnjem. — Župnija Razbor pri Slovenjgradcu, ki jo je dosedaj soupravljal župnik iz Zavodnjega, je podeljena g. Lampert Karolu, ki nastopi isto 1. nov.

Najden mrtev novorojenček je bil zaduščen. V zadnji številki smo poročali o najdbi trupelca novorojenčka v mrtvašnici na pokopališču v Radvanju. Sodna komisija je ugotovila, da je bil otrok življenja zmožen in je bil zaduščen z brisačo, ki jo je porinila brezsrčna mati novorojenčku v goltanec. Važno za nadaljno preiskavo je dejstvo, da je bil otrok zavit v kartonski oмот, v katerem so bili svojčas kupljeni ženski čevlji.

Izreden lovski plen. V lovišču veleposetnika Terčelja je ustrelil posestnik Bračko iz Pesnice divjo mačko, ki je precej redka živalska prikazen v naših krajih.

Težka telesna poškodba. V celjsko javno bolnico je bil prepeljan 18 letni posestnikov sin Fr. Lamut iz Dobrove pri Konjicah. Lamut ima težko rano na glavi, in sicer od močnega udarca s topim orodjem prebito črepinjo. Lamut je z več tovariši pomagal v ponedeljek zvečer v Konjicah pri nekem posestniku pri domačem opravilu. Ko so fantje delo dokončali, so se poslovili in podali na svoje domove. Ko je tudi Lamut stopil iz hiše v temo, ga je nenadoma brez vzroka udaril njegov tovariš, komaj 17 letni Alojzij Kolar, s kolom, ki ga je izdril iz bližnje ograje, s tako silo po glavi, da se je Lamut na mestu sesedel. Poškodba je resnega značaja.

Vlom v trafiko. V noči 23. oktobra je bilo vlomljeno v trafiko g. Mihaela Pika v Celju na Kralja Petra cesti. Dolej neizsledeni vlomilci so odnesli gotovine in raznega blaga za 17 tisoč Din.

Težka nesreča železničarja. Dne 23. oktobra je na Zidanem mostu težko ponesrečil premikač Franc Škofič. Pri premikanju dveh s premogom naloženih vagonov se je udrila notranja stena enega vagona in več ton premogovih grud se je izsulo na uboega premikača. Škofič je začutil grozne bolečine po celi levi nogi, na srečo zavesti ni zgubil. Ker je ležal z zgornjim delom telesa na tračnici, se je z vso naglico oprjel železja med vagonoma in se potegnil pod vagon in je vlak v teh trenutkih tudi že premaknil. Tedaj so drugi železničarji vendarle zapazili, da je Škofič ponesrečil in so ga potegnili vsega okrvavljenega izpod vagona. Peljali so ga takoj v celjsko bolnico, kjer so zdravniki ugotovili, da se mu drži leva noga le še za kožo in je bilo

stanje ponesrečena radi izgube krvi tako brezupno, da je 24. okt. umrl. Rajni Škofič, ki je postal žrtev težavnega poklica, je bival v Mariji Gradec pri Laškem.

Smrtna kosa. V Podvrhu pri Sevnici je umrl posestnik in bivši trgovec Anton Ivnik. Rajni je bil veliko let ugleden trgovec in cerkveni ključar na Bučah pri Kozjem. Dolgoletnemu naročniku Slovenskega Gospodarja bodi ohranjen časten spomin!

Požar. Iz Polzele smo prejeli obvestilo, da je izbruhnil v zgodnjih jutranjih urah iz neznanega vzroka požar v gospodarskem poslopju posestnika in župana Antona Mešiča. Goreti je začelo v krmi. 32 m dolgo, zidano in pred dve leti novo gospodarsko poslopje je bilo na mah v objemu plamenov. Kljub takojšnji pomoči, so zgoreli popolnoma vsi leseni deli, zaloga krme in 600 kg hmelja, ki je bil že prodan. Žrtev ognja so postali poljedelski stroji in električni motor.

Mednarodni ponarejevalci bankovcev izsledeni. V Berlinu je izsledila policija celo družbo, ki je spravljala zadnje dni v promet po raznih krajih Nemčije ponarejene dolarske bankovce. Zaprli so tri ponarejevalce. Po izpovedbah aretiranih je računala družba s tem, da so po Nemčiji premalo poznani ameriški bankovci po 50, 100 in 500 dolarjev. Ponarejevalci so postopali na ta način, da so bankovcem po 1, 5, 10 in 50 dolarjev dostavljali eno ničlo in jih potvarjali v 10, 50, 100 in 500 dolarske. Nastopali so kot pravi Amerikanci in radi tega se jim je posrečilo, da so prevarili ljudi s potvorbo.

Milijonska dedščina. V neznatnem kraju Bauerfeld pri Oberhausen v Nemčiji je prejela 68 letna vdova Heck obvestilo, da je podedovala težke milijone. Leta 1919 so jo izgnali iz njene domovine na Loterinskem v Franciji. Od taistega časa živi s svojimi otroci v ubožni baraki v Bauerfeldu. Pred dnevi jej je sporočilo sodišče v Heidelbergu, da se zglati v svrhu izplačila zapuščine po svoji rajni sestrični. Sicer hoče postati 20 milijonskega dolarskega premoženja deležnih še šest drugih oseb, pa tudi po delitvi s šestimi bi odpadla na ubogo staro vdovo lepa svota 160 milijonov Din.

Nemec potolkel Amerikanca. Do pred kratkem je prvačil Amerikanec James Wilson v tem, ker je snedel tekem 12 minut 74 jajc. Dne 16. oktobra 1929 je potolkel Amerikanca Nemec Maks Hinel iz mesta Charlottenburg. Pojedel je v krogu svojih prijateljev tekem 10.5 minut 75 jajc. Hinel je star komaj 20 let, je visok 1.60 in po poklicu čevljar. Izpovedal je, da je bil v zgodnji mladosti bolan na želodcu, a se je se-

Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navalih, glavobolu, splošni slabosti vzemite jutraj na tešče kozarec »FRANZ JOZEF OVE« grenčice. Po izkušnjah nabranih na klinikah za notranje bolezni je »FRANZ JOZEF OVA« voda izvanredno dobrodejno odvajalno sredstvo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

1116

daj pozdravil na ta način, da se je vežbal v požrešnosti.

Poštni minister — raznašalec brzojavk. Lee Smith, angleški poštni minister, je povedal, ko se je vrnil z dopusta, mučen dogodek, ki ga je doživel v nekem malem kraju na deželi. Smith je šel v poštni urad, da bi kupil znamke. Pri tem je zapazil, da je poštna uradnica vsa obupana. Vprašal jo je po vzroku in zvedel, da je pravkar sprejela brzojavko, ki bi jo bilo treba takoj dostaviti, pa edini pismonoša, ki ji je na razpolago, sedaj raznaša pisma. Po predpisih sama pod nobenim pogojem ne sme zapustiti poštne urada, ima pa pravico, da v takem slučaju lahko izroči brzojavko v svrhu dostavitve ljudem, ki jih pozna, in jim za pot izplača 3 penny. Minister se je ponudil, da bo on dostavil brzojavko, nakar je gospodična, ko si ga je natanko ogledala, izjavila, »da izgleda gospod, kateremu more zaupati, zato mu bo v božjem imenu izročila brzojavko.« Na vprašanje, kaj je napravil s pošteno zasluženimi pennyji, je minister odgovoril le s smehljajem.

Snowden in ženska moda. Snowden, angleški zakladni minister, je danes eden pri narodu najbolj priljubljenih mož na Angleškem ter kroži o njem vse polno dobrih in slabih šal. Tako pripovedujejo, da je zadnjič nekdo v njegovi navzočnosti z obžalovanjem opozoril, kako je začela angleška tekstilna industrija propadati. Snowden je rekel na to: »Kaj hočete — velik del krivde na tem žalostnem pojavu nosi moda. Kajti preje je bilo treba volne treh ali štirih ovac, da se je poštena ženska oblekla, danes pa popolnoma zadostuje v ta namen ena sama gosenica (sviloprepjka).«

Najdaljša šah igra. Najdaljša šah igra, ki se je kedaj igrala na svetu, je bila končana te dni. Pred šestimi leti sta sklenila Avstrelca iz Adelaide in Njujorčan pogodbo, da bosta igrala le eno partijo šaha pismenim potom. — Amerikanec je začel igro v pismu, ki je sporočilo Avstralcu še le po tednih, za katero potezo da gre. Po preteku 5 let je bila igra tolikanj neodločena, da sta uvidela oba igralca, da na ta način ne bo konec partije, če tudi bi si dopisovala o posameznih potegljajih celo življenje. Zedinila sta se, da si bosta sporočala poteze po brzojavu. Tisti, ki bo izgubil, bo trpel brzojavne stroške tudi za zmagovalca. Celo ta način igre je trajal celo leto. Konečno je zmagal Avstrelca in Amerikanec je plačal za brzojavke 326 tisoč Din.

Nevarna organizacija beračev med Mongoli. Berači starega mongolskega mesta Kalgan v Aziji so strogo organizirani. Pri njih je v navadi posebna oblika podpore brezposelnosti, katere se pa zelo bojijo mongolski trgovci domačini. Vsi berači iz Kalgana in okolice prebivajo skupno za razdrtim zidovjem izven mesta. Tamkaj se snidejo na večer oni berači, ki so vršili po dnevu prosjaško obrt. Svojemu voditelju izročijo do pare natanko, kar so naberačili. Ta še le razdeli milodare enakomerno na posamezne člane organizacije. Vodja si pusti poročati

pred počitkom o dnevnikih dogodkih in kako in kaj se je godilo posameznikom pri beračenju. Gorje onemu trgovcu, ki bi postopal s prosjakom trdosrdno, ali bi ga celo napodil brez miloščine. Maščevanje bi bilo grozno. Veliko mongolskih trgovcev se zavaruje napram maščevanju beraške nadloge na ta način, da pošlje vsaki mesec gotovo denarno svoto prosjaški organizaciji.

Čuden ciganski pogreb. Na Angleškem v okolici mesta Leeds prebiva cigansko pleme, kojega zgodovina sega nazaj za stoletja. Ko je umrla pred kratkem 24 letna ciganka, so jo pokopali po starih običajih. Njeno celo imetje 40 šterlingov so znosili z nakitom vred na en prostor in ga zažgali. Misel, ki tiči v tem običaju, je ta, da bi mož, ki je izgubil mlado ženo, se ne spominjal bridke izgube pri pogledu na predmete, ki so bili last pokojne.

Novo človeško pleme. Amerikanski učenjak in vseučilišni profesor v San Francisko Warner se je vrnil iz raziskovanja avstralskih otokov. Naletel je v območju Arafura morja na tamošnjih otokih na novo človeško pleme, ki je bilo neznano kulturnemu svetu in je glede načina življenja še tako nizko kakor je bil človek v prazgodovinski kameni dobi. Ti otočani ne poznajo nobene posode. Poslužujejo se le enega orožja, sulice z ostjo iz kamna. O denarju nimajo nobenega pojma.

Uradna dlakocepnost v Ameriki. — Pred 80 leti se je pripeljala gospa Klara Wesen iz Švedske v ameriške Združene države kot dojenček. Tokrat se še niso brigale ameriške izseljeniške oblasti za vsacega priseljenca ter tujca kakor danes. Nikdo ni zahteval od otrokovega očeta, da bi se bil pobrigal za naturalizacijo (državljanstvo) hčerkice in še posebno ne, ker je poročila z dvajsetim letom amerikanskega državljana, ki se je udeležil državljanске vojne za osvoboditev Zedinjenih držav. Še le pred kratkem so staro gospo malo drugače poučili. Ameriška oblast je naenkrat odkrila, da ni bila starka nikoli naturalizirana. (V Zedinjenih državah ne prejme žena državljanstva no možu, ampak mora biti posebej naturalizirana.) Po črkah postave jej je grozil izgon. Napravili so pri njej izjemo, ker je bivala že 80 let v Ameriki, ako zaprosi za državljanstvo, kar je pod pritiskom uradne dlakocepnosti tudi storila.

Brivci bodo dobili še eno ime. Mednarodna zveza brivcev, ki je imela v Indianopolis v Ameriki zborovanje, je z ozirom na vedno bolj naraščajoči poset žensk v brivnicah uvidela potrebo, da dobe brivci še drugo ime, ki bo primerno za te ženske obiskovalke. Sklenila je torej, da se njih zveza vnaprej imenuje »Zveza brivcev in lepoticarjev«; prvo ime se nanaša na moške obiskovalce, drugo pa na ženske.

Mož brez smeha. Ena najzanimivejših osebnosti Daljnega Vzhoda je pač danes japonski min. predsed. Yuko Hamaguchi, ki so ga Japonci poklicali na krmilo v trenutku, ko je prejšnji dan ministrski predsednik baron Tanaka prenapel strune proti Kitajski.

LJUDSKA SAMOPOMOČ v Mariboru
sprejme za slučaj smrti in doživetja vse zdrave osebe od 1. do 90. leta in izplača do največ 53.000.— Din na podporah. — Zahtevajte brezplačno pristopno izjavo.

Yuko Hamaguchi je še bolj molčec nego Coolidge in je sam sebi najljubša družba. Ko je bil imenovan za krmarja državne politike in so prihajali nešteti častilci in čestitke, je bilo v njegovem stanovanju vse pripravljeno za sprejem časnikarjev in drugih osebnosti: cele gore sandwichev, polki steklenic s pivom in vinom in cela tona riževca. Toda gostitelja nihče ni videl.

Hamaguchi ni pravo ime ministrskega predsednika; prejel ga je od družine, ki ga je kot majhnega dečka vzela za svojega. Sicer pa ga ljudstvo zove le s priimkom, ki mu ga je samo dalo, to je »Mož brez smeha«. Japonci so veder narod, ki zelo ljubi smeh; Japonke svoje otroke naravnost uče umetnosti smeha. Zato mora človek, ki se nikdar ne smeje, bosti v oči. Toda ta resnoba ni nikaka slabost ali zagrenjenost, marveč je Hamaguchi znan po svoji energiji in svojem vrlem značaju. Njegova beseda je vedno jasna in logična, razumnik je v najboljšem smislu besede. Na Japonskem je gledališka umetnost silno priljubljena, toda 59-letni Hamaguchi še ni nikdar prestopil gledališkega praga. Nekoč je rekel: »Ne potrebujem zgledov, sam sem svoj zgled.« Živi le delu, prijateljskega občevanja ne pozna. Preje je bil Hamaguchi strasten kadilec, potem pa se je odločil, da ne bo več kadil in z nepojmljivo energijo je popolnoma premagal svojo strast — danes je popoln nekadilec.

Da tak mož ne more biti prijatelj propadlega, mehkužnega življenja po čajarnah, kjer ima svoj sedež nemorala, je čisto naravno. Njegov cilj je, da starodavnemu sistemu napravi konec. Zato so lastniki čajarn v Jošivari edini z nevoljo in strahom pozdravili njegovo imenovanje za ministrskega predsednika.

Dasi Hamaguchi nima prijateljev in zaupnikov v ožjem zmislu, ga Japonci obožujejo.

Krokodil pred hišnimi vrati. Silno narastla reka Indus je v indijski provinci Sind povzročila strašne poplave. Posebna nevarnost za prebivalce vasi, ki so že itak v skrbeh za svoje življenje in imetje, so krokodili (gaviali), ki se pojavljajo pred hišnimi vrati in vdirajo v stanovanja. Valovi so namreč pregnali krokodile iz njihovih bivališč in jih vlekli seboj. Krokodili so v valovih iskali plitvo vodo in so mislili, da so to našli v hišah, ki leže tik ob bregu. Kmetje se so seveda silno prestrašili, posebno ker mnogi med njimi še nikdar niso videli krokodila. Valovi so gaviale tirali do 80 km daleč od pravega toka reke, tako da sedaj plavajo v krajih, kjer niti vedeli niso, da so sploh take živali. Sedaj prirejajo love na krokodile, da jih bodo zopet iztrebili.

Vzglede otroške ljubezni. Bil je to mali razprodajalec časopisov v New-

yorku, kakršnih je lahko najti v vsakem večjem mestu na stotine. Našli so ga nekega dne ležečega na ulici in umirajočega vsled prevetkih naporov. Odvedli so ga v bolnico, kjer je zdravnik, ki ga je preiskal, dognal, da je slaba hrana in preobilno delo bilo vzrok njegove oslabelosti. Ljubeznivi zdravnik je vpeljal poizvedbo, ki ga je prepričala, da je bil deček v resnici junak. Oče mu je umrl, zapustil je mater s kopico še malih otrok. »Kaj bo z nami?« je bilo vprašanje po očetovi smrti. »Pobrigati se hočem za vse,« je odgovoril deček. In z navdušenjem je prežet ljubezni do svojcev, križaril po njujorških ulicah, razpečavajoč časopise in donajajoč svoj skromni zaslužek svoji materi. Tako je to delal, dokler ni njegovo telesce podleglo zakonu prirode v pomoč svojim najdražjim. Ni večje ljubezni, kakor je darovati svoje življenje za naše najbližnje.

Človek, ki se je sramoval svoje lastne nehvaležnosti. Neki Arabec je hrepnel po krasnem, irskem konju, ki je bil last moža iz sosednega kraja. Ker ni znal drugače, kako bi se konja lastil, se vleže na cesto navidezno zelo bolan onega dne, ko je vedel, da bo lastnik konja mimo jezdil. Kratko za tem res prijaha dotični človek po tej poti, ko vidi Arabca na tleh, skoči raz konja in ga sočutno vpraša, kaj mu je. Arabec mu prične razkladati svojo namišljeno bedo in človek je bil takoj pripravljen pomagati mu domu. Kakor hitro pa je bil navidezni bolnik v sedlu, zgrabi za uzdo in pobegne. Lastnik je bil prepričan, da loviti ga, bi bilo brezuspešno. Arabec se še enkrat ozre na lastnika in se mu škodoželjno zareži. Gospodar je stal kakor prikovan, ozirajoč se za svojim priljubljenim konjem in je potem zaklical: »Nikomur se ne pohvali, kar si storil!« — »Čemu?« — »Radi tega ne, ker potem bi ne izkazal nihče več milosrčnosti iz bojazni, da utegne biti prevaran, kakor sem jaz.« Te besede so segle zločincu tako v srce, da se v hipu okrene in vrne lastniku konja rekoč: »Vzemi si konja nazaj, s svojo dobroto si me premagal.« Ljubezen in dobrotljivost govorita z močnejšim glasom kakor zakoni!

Obleke in manufaktura zastoj se sicer nikjer ne dobi, toda v novi manufaktorni in konfekcijski trgovini, ki jo je otvoril te dni g. Maks Bračič v Mariboru na oglu Aleksandrove in Meljske ceste (nova hiša g. Vlahoviča), so cene kljub svežemu in najmodernejšemu blagu naravnost čudovito nizke, posebno z ozirom na odlično kakovost blaga. G. Maks Bračič je mestnemu in deželnemu občinstvu jako dobro poznan iz Trgovskega doma in od tvrde A. Poš. O kvaliteti in cenah blaga v tej novi trgovini jasno govore nje izložbe, katere naj si vsakdo pred nakupovanjem ogleda. Nova trgovina — novo nezaležano in najmodernejšo blago, kakor tudi konfekcija za dame in gospode.

KARL MAY — KRIŽEM PO JUTROVEM
III. zvezek III. zvezek

je izšel.

Naročite pri Cirilovi tiskarni v Mariboru

Čitajte „Slov. Gospodaria“

Žena v življenju narodov.

Vrednost žen pri posameznih narodih je zelo različna. Ponemkod uživa žena ugled zaslužne in čislane gospodinjice, s kojo se mož posvetuje o vseh načrtih v prospah hiše. V drugem oziru zopet se jo gleda kot predmet gizdavosti, lenobe in jezičnosti. Po drugod zopet — o tem bomo razpravljali obširneje — se postopa ž njo kakor s podrejeno služkinjo ali kakor s sužnjjo, ki mora izvrševati vsa težja dela.

Na primer na Kitajskem (Azija), da jih razporedimo, ni bilo dovoljeno ženi jesti z možem in sinovi. Morala jih je samo gledati in biti pripravljena na uslugo, še le po obedu si je smela vzeti skromno jed in jo zavžiti v določenem kotu. Možu je dopuščena še danes pravica ženo preteptati do krvi, a pred kratkim je bil sploh običaj svojo polovico vsak trenutek oplaziti s korobačem. Kdor ni hotel veljati za bedaka, se je tega moral posluževati, dasiravno je sicer ljubil svojo ženo. Ako mu je žena umrla, je žalost samo hlinil, a to je iz nakane tem potom pritegniti nase drugo, kar se je dogajalo vselej z občutnimi stroški. Radi tega so bili revnejši Kitajci prisiljeni z ozirom na znatne stroške, čuvati svoje žene.

Pri Kačinih v Aziji si ne drzne žena, niti oči povzdigniti, kadar govori s svojim gospodom ali zapovednikom. Vse odobrava, ničemur se ne protivi, kar on ukaže.

Samojedi, bivajoči na severu Evrope in Azije in Ostaki, narodek v azijski Rusiji, smatrajo ženo za nečisto bitje. Nima dedne pravice do moževega premoženja po njegovi smrti. — V Novi Zelandiji, na otoku pri Avstraliji se nečuvveno kaznuje tudi najznatnejši prestopek, ki ga zakrivi žena. Mater, ki si je upala le količkaj trdejšo ošvrkniti sina, ki jo je udaril, doleti iz rok moža strahovita kazen.

Na otoku Tahiti v Tihem Oceanu ni bilo prepovedano možem uživati od divil, darovanih bogovom; nasprotno pa žena ni smela s svojo prisotnostjo pod smrtno kaznijo onečastiti svetega mesta. Ognju, pri katerem se je kuhalo za može, so pripisovali neko svetost; a bilo je strogo prepovedano, uporabiti ga za kuhno ženskam odločenih jedi. Na enak način je bilo tudi zabranjeno ženskam dotikati se košaric, v katerih je bila jed za može. Ženska ni smela vstopiti v obednico za moške pod smrtno kaznijo. Radi tega se je jed za žene kuhala pri posebnem ognjišču, polagala se v druge košarice in bila povžita v nalašč zato pripravljenih kolibah.

V Avstraliji ni opazil Oldfield nikjer veliko žensk. Iz tega je sklepal, da jih divjaki ne vzgajajo. Piše med drugim, da tamkaj le redko ženo doleti sreča, umreti naravne smrti. Iz njegovih spisov se da posneti, da je tam žena v življenju in po smrti brezpomembno bitje. Pisatelj Eyre omenja: Zelo redko je najti v Avstraliji žensko, katera bi ne nosila na licu znakov zaceljenih ali svežih ran in po životu vbodljajev s sulico.

Slično se tudi v Afriki godi ženam zelo slabo. Tako pripovedujejo žene Dinarna, kralja zaluskega, da jim ni bilo dovoljeno nikoli stati, dokler se je kralj držal doma. Bile so primorane, plaziti se neprestano po kolenih in rokah.

Klečoplastvo ni upeljano le na kraljevem dvoru v Loangu (država Černohov na severni strani Gornje Guineje pri Avstraliji), nego tamošnje žene vobče ne smejo govoriti z možem razen na kolenih, če pa jih srečajo, se morajo plaziti po rokah.

Pri Indijancih se mora žena strogo zdržati vsakega možkega javnega nastopa. V Dakotoru (ozemlje Združenih držav severoameriških) je bilo zabranjeno ženi zajahati konja ali pa mu nadeti uzdo. V nekaterih severoameriških pokrajinah ni bilo upeljano preteptavanje žen, toda postreliti jih, ako so možem iz kakoršnegakoli vzroka začele presedati, je bilo dovoljeno. Kakor pri drugih narodih, slično je v mnogoterih indijanskih pokrajinah prepovedano, jesti ženam z možmi. Mož bi se čutil zelo ponižanega, če bi jedel ali pil iz posode, iz katere si je žena utešila glad ali žejo.

Splošno brezpravnost ženskega bitja je zasledovati pri poganskih narodih v tem, da noben zakon ni branil, usmrtiti dete ženskega spola. Na primer v Arabiji je bilo v prejšnjih časih dovoljeno deklice moriti. Še koran (mohamedanski zakon o veri) pravi: »Ako sliši Arabec, da se mu je narodila hčerka, se zelo žalosti. Zavest se mu zdi tako težka, da se ogiblje ljudi in premišlja ali bi hčerko uvrstil med svoje člane, ali bi jo živo pokopal.«

Treba pa je tudi poudariti, da celo pri nekaterih nekulturnih narodih uživa žena enakopravnost z možem ter se ji odkazujejo odlična mesta.

Pri Čipovcih, več še pri Klatropovcih in Činokih (plemena ameriških Indijancev) imajo žene velik upliv in uživajo dostojanstvo, česar pri zgoraj omenjenih Indijancih nismo našli.

V Kuebi (Afrika) je ženski spol enako cenjen z moškim. V Dahomi (Afrika), so žene slično možem bojevite. Celotno kraljeva straža je sestavljena iz štirisoč oboroženih žen in stoje na prvem mestu.

Splošno pa je znano, kako veliko čast je žel ženski spol pri starih Slovanih in Germanih.

★

Znameniti mosti na svetu.

V vseh časih se je trudil človek, da bi prišel z enega brega reke na drugega.

Vode premostiti, je bila vedno za človeštvo težava. Pri narodih na nizki kulturni stopnji opazujemo še danes, kako spletajo preko voda viseče mostove iz lian ali polagajo drevesna debela. Glede kulture precej visoko so ona plemena, ki se lotijo brvi. Pretekla so sto in stoletja, predno je začel graditi človek most iz lesa, kamna in železja.

Raznih mostov se je oklenila mednarodna slava ter znamenitost radi tehničnih prednosti ter drugih izred-

nih posebnosti. Svetovno znan most je še danes most na verigah v Budimpešti, katerega je gradil angleški neženner v letih 1840—1849. Premostena je Donava na dolgost 375 m. Temu prvemu modernemu mostu na verigah so sledili kmalu drugi, kakor: rumunski most preko Donave pri Fetesti. Ima 150 odprtih v dolgosti od 61—190 m in se dviga nad vodno površino 38 m visoko.

Znamenitost radi izredno slikovite okolice je carigranski most, ki pelje iz Galate v Stambul preko Zlatega roga.

Kar se tiče tehnike in dolžine mostov, prednjači Angleška in v novejših časih prav posebno Severna Amerika.

Prestolnica Anglije London se ponša z mostom, ki je znan pod imenom »London Bridge« in spaja glavno londonsko mesto s predmestji. Most sloni na peterih granitnih obokih. Dolg je 283 m, širok 19 m. Vsak dan gre preko njega en milijon ljudi in 200 tisoč vozil. Druga londonska mostna posebnost je takozvani »Tower most« preko reke Themse. Gradili so ga v letih 1886 do 1894. Ima dva stolpa, ki sta zvezana z bregovima potom dveh po 82 m dolgih visečih mostov. Ta most sta dva mosta in sicer eden nad drugim. Stroški za pozidavo so znašali 420 milijonov Din. Letna vzdrževalnina pride na 21 milijonov Din.

Od celega sveta občudovan je severoameriški most, ki veže Newyork z Broklynom. Gradili so ga v letu 1870 in je stal 15 milijonov dolarjev. Dolg je 1826 m, širok 26 m in nad vodo 41 metrov visoko.

Drugi še daljši njujorški most vodi preko reke East River in veže Newyork z Broklynom. Dolg je 3017 m. Visokost stolpov znaša 122 m. Poleg prostora za vozove in pešce vodijo po mostu štiri višinske železnice in štiri ceste. Gradili so ga v letih 1901 do 1908 in so znašali stroški 30 milijonov dolarjev. Tretji most v Newyorku nosi ime »Blackwell most«. Veže Newyork z mestom istega imena na Long Island. Dolg je 2200 m in višina stolpov znaša po 101 metrov.

Edina konkurenca severoameriškim mostom je »Firth of Forth« most na Škotskem. Dolg je 2427 m in pelje preko morskega zaliva. Teža jekla, ki se je porabilo za zgradbo, tehta 50 tisoč ton. Izdali so za most 700 milijonov Din.

★

Ljudje kot prežvekovalci.

Gotovo čudno, a resnično, ako trdimo, da se najdejo tudi med ljudmi osebe, ki zavžito hrano po zgledu govede prežvekujejo.

Posluhujemo, kar piše glede naše zgorajne trditve nemški zdravnik doktor Thraenhart, ko beleži: »28 let stari moški vpraša zdravnika za nasvet, ker je udan bolezenski navadi prežvekovanja. Prvič se mu je pojavila ta nadloga v dijaških letih. Zopetno žvečenje zavžite hrane nastopi četrta ure po končanem kosilu. Usta se napolnijo iz želodca enkrat do dvakrat in to brez volje ter okusa po neprijetni — žgeči kislini. To se ponovi 8 do 10 krat, ni-

koli ne v toliki meri, da bi se povrnilo celo kosilo. Skrajša je ta mož izbruhal hrano, počasi pa, ker pojav ni bil združen z neprijetnim okusom, se je navadil, da je začel zopet griziti ter požirati. Konečno mu je to postalo prijetno, ako je prežvekoval najljubše jedi. Treba še omeniti, da je želodec omenjenega moža oddajal v prežvekovanje le gotove ter posebno izbrane jedi. Največkrat so bili to drobci kože, trdeje meso, nikdar ne kašnata hrana, kakor bi hotel želodec prežvekovalca opomniti, naj boljše ter vestnejše grize. Prežvekovanje mu ni povzročilo nikdar bolečin. Pojav ni nastopal vsak dan, ampak največkrat takrat, ako je moral mož veliko delati, ali se je pa počutil slabo. Pušenje ni uplivalo neprijetno. Prežvekovalci so gledali zdravo in je bil navadno razvit. Obrnil se je do zdravnika le radi tega, ker so ga radi prežvekovanja dražili njegovi znanci. Gre v opisanem slučaju za isti pojav kakor pri govejih prežvekovalcih, ki grizejo prvotno hrano le na pol. Večkrat je ta pojav posledica želodčne neravnosti in se rada podeduje od staršev na otroke.

Dr. Brockbank popisuje slučaj, ko so prežvekovali oče in pet sinov.

Zdravnik dr. Müller je zdravil radi druge bolezní možkega, ki je prežvekoval 44 let, isti navadi sta bila udana njegova oba odrasla sinova. Eden od sinov se je trudil, kakor je pripovedoval sam, da bi zatrl v sebi prežvekovanje, ako je bil v družbi. Vsi trije pa so trdili, da dobijo pravi in prijetni okus zavžite hrane še le pri prežvekovanju.

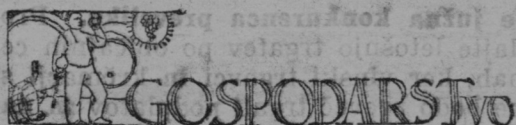
Slučaji prežvekovanja pri ljudeh so redki. Zdravniki beležijo take slučaje iz vseh vrst človeške družbe, v vsaki starosti, a ponajveč pri bolj mladih osebah.

Novo knjige.

Ob 70-letnici mariborskega bogoslovja. Ob priliki 70-letnice obstoja mariborskega bogoslovja je izdal profesorski zbor lepo knjigo pod naslovom »Spomenica ob 70-letnici lavantinskega bogoslovnega učilišča v Mariboru.« Knjiga je v zalogi Cirilove tiskarne in stane broširana 40 Din. Znamenito knjigo prav toplo priporočamo.

Invalidski zakon in navodilo za ocenjanje pridobitne nesposobnosti vojni invalidov je izšel. Knjiga je zelo praktična, katera služi mnogo v pouk in razmotrivanje za pridobitev svojih pravic in postopanje v invalidskih vprašanih vseh vojni invalidov, vdov in sirot, ki mislijo, da imajo pravico do invalidnine in zaščite po tem zakonu. Tudi za urade, zlasti za one, kateri se pečajo z invalidskimi zadevami, se nabava te knjige priporočila. Dobi se pri Udruženju vojni invalidov v Mariboru, Rotovski trg 1 med uradnimi urami vsako sredo, soboto in nedeljo od 9.—11. ure. Knjiga stane Din 4.—, po pošti Din 5.—.

Planinski koledar 1930 je pravkar izšel ter se dobi v obeh knjigarnah Cirilove tiskarne v Mariboru. Naročila po pošti izvršuje izdajatelj Brunon Reiter, Maribor, Krekova 5. Cena lično v platno vezani knjižici je Din 16.—, po pošti Din 20.—. — Emed vsebine je omeniti solnčne in lunine vzhode in zahode, obmejni promet, zemljevide, sezname potov in razdalje iz enega kraja v drugega, vse planinske kočje z izhodišči ter tam se nahajajoče priporočljive gostilne cele Slovenije.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 26. oktobra so pripeljali špeharji na 51 vozeh 122 zaklanih svinj. Med špeharji so razprodali okoliški mesarji 1 vola, 1 telico in pet telet. Kmetje so pripeljali šest vozov sadja, 17 voz krompirja, 16 vozov čebule, 32 voz zelja, štiri voze sena in en voz slame. Svinjsko meso so prodajali po 15—27.50. Krompir 0.70 do 1 Din, čebula 2—3, zelje 0.57—1, kumarce 0.50—1.50 Din. Seno 95—100, slama 60. Pšenica 2.50, rž 2, ječmen 2, oves 1.50, kuruza 2 do 2.25, ajda 2, proso 2.50 do 3, fižol 3 do 4 Din. Kokoš 35—40, piščanci 25—69, raca 20—25, gos 80—90, puran 60—70, domači zajec 10—30. Surovi kostanj 2—2.50, česen 10—12, kislo zelje 4, kislja repa 2, gobe 2.50. Jabolka 3—5 Din, hruške 7—10, breskve 10—14, grozdje 10—14. Mleko 2.50, smetana 12—14, surovo maslo 36 do 40 Din. Jajca 1.75, med 16—20 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 8 konj, 16 bikov, 150 volov, 392 krav in 8 telet; skupaj 547 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 22. oktobra 1929 so bile sledeče: Debeli voli 1 kg žive teže od Din 9.50—10; poldebeli voli od Din 8.50—9.25; plemenski voli od Din 7.75 do 8; biki za klanje od Din 7—10.50; klavne krave debele od Din 7.25—8; plemenske krave od Din 6.25—7; krave za klobasarje od Din 3.50 do 5; molzne krave od Din 7—8; breje krave od Din 7—8; mlada živina 8.50—9; teleta Din 13.50. Prodanih je bilo 359 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 21 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu dne 25. oktobra 1929 je bilo pripeljanih 390 svinj in ena koza; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad Din 90—100; 7—9 tednov stari 125—250 Din; 3—4 mesece stari 350—400 Din; 5—7 mesecev stari 450—500 Din; 8—10 mesecev stari 650—800 Din;

1 leto stari 1000—1400 Din. 1 kg žive teže Din 10—12.50; 1 kg mrtve teže Din 17—18.50. Koze komad Din 200. Prodanih je bilo 282 svinj in ena koza.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso 1 kg od Din 12—20; telečje meso od Din 20 do 25; svinjsko meso od Din 15—30.

★

Gospodarska obvestila.

Sklepi okrajnega cestnega odbora v Mariboru. Na seji okrajnega cestnega odbora v Mariboru dne 21. oktobra so bili soglasno sklenjeni sledeči sklepi: 1. Vse bivše okrajne ceste, naj še za nadalje ostanejo okrajne (v upravi okrajnega cestnega odbora), ker je nemogoče, da bi gospodarsko šibke občine mogle vzdrževati še bivše okrajne ceste. 2. Oblastne ceste I. reda naj ostanejo: Podravska cesta (Maribor—Ožbalt—Dravograd), Lajtersberg—Kungota—Sv. Jurij ob Pesnici, Lajtersberg—Sv. Lenart. Ko bo gotov most pri Dupleku se naj zaprosi tudi uvrstitev ceste Maribor—Duplek—Ptuj med ceste I. reda. 3. Vzdrževanje cest naj se vrši po sedanjem načinu potom doklad, ker je uvedba ljudskega dela (kuluka) v naših krajih pri sedanjih razmerah neizvedljiva. 4. Vzame se soglasno na znanje poročilo, da je ministarstvo za zgradbo odločilo, da ostaneta okrajna Maribor levi breg in desni breg v skupnem delokrogu okrajnega cestnega odbora. Soglasno je zavzel cestni odbor stališče, da se naj mesto Maribor nikakor ne izloči iz teritorija okrajnega cestnega odbora. 5. Kot okrajne dovozne ceste k železniškim postajam se določijo naslednje: državna cesta Pesnica, okrajna cesta Bistrica, okrajna cesta Ruše in okrajna cesta Račje. Od-

Novo! *Križem po Jutrovem* Novo!

Karl Mayevi spisi najbolj zanimive knjige na svetu

v TISKARNI SV. CIRILA v zvezkih. Vsak zvezek zase povest. Dozdaj izšli 3 zvezki: Križem po Jutrovem. Cena vsakemu zvezku je Din 13.—. Naročite v TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU.

loži se pa sklepanje o predlogu, da bi se proglašila kot okrajno dovozno cesto oblastna cesta ob Pesnici skozi železniške viadukte do postaje Pesnica. 6. Zgradba mostu čez Dravo pri Dupleku se nadaljuje in se morajo izvršiti sklepi okrajnega zastopa tako, da bo most predvidoma gotov do 1. novembra 1930. 7. Nadaljevanje cestne zgradbe Sv. Peter — Nebova — Grušova — Ložane se bo nadaljevala leta 1930 v lastni režiji okrajnega cestnega odbora. Za obe zgradbi je najeto posojilo. 8. Regulacija okrajne ceste na črti Sv. Lovrenc trg in Sv. Lovrenc postaja se bo nadaljevala.

Nadzorovanje privatnih trsnic. Kmetijsko ministrstvo je naročilo kmetijskim nastavljenecem, da vršijo strogo nadzorovanje nad privatnimi trsnicami in vsemi, ki trgujejo s trsjem. V promet se sme pustiti samo dober trsnji material, ki odgovarja podnebnju in zemlji.

Ljudska posojilnica v Celju, registrovana zadruga z neomejeno zavezo se preseli dne 2. novembra tega leta z uradnimi prostori v svoje novo palačo na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice. Prvi uradni dan bo v novih prostorih dne 4. novembra tega leta v pondeljek po Vseh svetnikih. Cenjeno občinstvo opozarjamo na to spremembo prostorov in mu obenem priporočamo Ljudsko posojilnico v Celju kot najboljši in najvarnejši kmetijski denarni zavod.

Vinogradnikom!

Lanska zelo ostra ter dolgotrajna zima, ki je povzročila po vinogradih mnogo posebne škode, je usilila našim vinogradnikom špekulacijo: Držite lanski vinski pridelek, ker letos vina ne bo in bo staro iskano ter visoko v ceni.

Proti vsemu pričakovanju in napovedim je ravno letošnja vinska trgatav glede kvalitete nekaj prvovrstnega.

Pri letošnjem pičlem — a izbornem vinskem pridelku ima večina vinogradnikov v mariborski oblasti še vse polno stare zaloge, po kateri ni povpraševanja.

Vinski trgovci sami imajo po kletih preveč starine. Pomagali so si na ta način, da so kupovali letošnji mošt takoj od preše in pustili starino prevreti z novim. Tem potom so pretvorili stare in kisle zaloge v nove in kvalitetno dobre.

Vinogradnik bo moral staro robo ali sam izpiti, ali jo prodati pod produktivno ceno.

Letošnja trgatav je izpadla po Dalmaciji, Banatu in po srbskih vinogradnih krajih zelo dobro z ozirom na količino ter kakovost. Kakor razvidno iz sedaj veljavnih moštnih cen, so te po omenjenih južnih vinskih krajih znatno nižje od naših. Radi tega tiščijo Dalmatinci in Banatčani letošnjo izborno robo tudi v naše kraje in so že takorekoč preplavili krčme v Sloveniji s svojimi novimi vini.

Namen teh vrst bi naj bil, slovenske vinogradnike opozoriti, naj ne špekulirajo z letošnjo robo na dvig cen, ker

je južna konkurenca prevelika. Prodatje letošnje trgatav po običajnih cenah, ker vinski trgovci in krčmarji si ne bodo preveč trgali podplatov za našimi vini, ker jim naravnost usiljuje ta Banat ter Dalmacija kvalitativno isto vinsko blago po naravnost neverjetno nizki ceni.

Lansko leto se je namazal marsikateri z upravičeno špekulacijo, naj bo letos v tem oziru bolj previden radi konkurence iz južnih krajev.

*

Krog poloma Hrvatske seljačke banke.

Trgovinsko ministrstvo je postavilo posebno komisijo, ki je pregledala poslovanje in premoženjsko stanje Hrvatske seljačke zadrugne banke. Po dosedanjem stanju in ugotovitvi komisije bo znašala končna izguba 3 milijone 707.761 Din.

Izgube Hrvatske seljačke zadrugne banke so nastale v glavnem zaradi škodljivega gospodarstva njenih uprav. Samo dva ravnatelja sta stala banko v samem začetku njenega delovanja 1 milijon dinarjev. Predsednik banke Josip Predavec se je zadolžil pri njej za 800.000 dinarjev proti zelo slabim jamstvom. Značilno je, da je Predavec, ki je kot predsednik prejemal letno nagrado 72.000 Din, posegal po kreditih pri banki še tekom letošnjega leta, ko je bila banka pred polomom. Izdatne izgube so nastale tudi zaradi kreditov raznih podjetij, ki so zašla v stečaj ali pa so v plačilnih težavah. Mesto da bi se banka bavila s kreditiranjem seljaških zadrugarjev v smislu pravil, je dovoljevala kar najizdatnejše kredite trgovskim in industrijskim tvrdkam. Ti posli so povzročili banki toliko škode, da je v zvezi s škodljivim gospodarstvom njenih uprav moralo priti do poloma. Razen ugotovljene škode zaradi poslovanja bančne uprave pa je navedena komisija ministrstva trgovine in industrije dognala, da je tudi novoizvoljeni likvidacijski odbor banke kršil njene interese. Mesto da bi v prvi vrsti dognal imovinsko stanje banki, je likvidacijski odbor v nasprotju z naziranjem svojega predsednika Vladoja Veseliča sklenil brez pokritja črtati menične žire, katere je imela banka za svoje terjatve proti dolžnikom.

Kako je ravnal ta odbor z bančno imovino, je razvidno iz tega, da je na mesto prejšnjega pravnega svetovalca dr. Krnjeviča nastavlil 21. oktobra kot pravnega svetovalca dr. Vladimirja Mačka in mu še istega dne na njegovo zahtevo izplačal predujem za nagrado v znesku 24.000 Din.

To škodljivo gospodarstvo likvidacijskega odbora je prisililo Vladoja Veseliča, predsednika tega odbora, da je podal ostavko na svoj položaj, prepuščajoč ostalim članom odgovornost. O tem je obvestil pristojno trgovsko sodišče v Zagrebu. Na osnovi takih podatkov o delovanju likvidacijskega odbora Hrvatske seljačke zadrugne banke je ministrska komisija dostavi-

la prijavo državnemu tožitelju v Zagrebu, ki je prijavo odstopil kraljevske-mu sodnemu stolu v kazenski postopek.

Ker je s proučitvijo bilance ugotovljeno, da bančna imovina ne zadošča za pokritje njenih dolgov, je navedena komisija istočasno izročila trgovinske-mu sodišču v Zagrebu bilanco Hrvatske seljačke zadrugne banke v nadaljnji zakoniti postopek.

Sodnik: »Obtoženec, ali se spoznate krivega?« — **Obtoženec:** »Le ne prena-glo, gospod sodnik! Prvo moramo ven-dar slišati, kaj vejo priče!«

O, te ženske. God žene je bil pred vrati in tisto leto je imela ona posebne želje. Toda njen mož, ki ji je prva leta zmiraj ustregel, je postal zadnje čase zelo gluha. »Ti, mož,« mu reče neki večer, ko je udobno sedel v naslonjaču, »rada bi ti prečitala neko pismo, ki sem ga dobila, če hočeš. Boš poslušal?«

— »Prosim, prosim!« pritrdi on rado-vedno. — »Ali obljubiti mi moraš,« pravi žena, »da ne povprašam, kdo je pisal pismo, dokler ga ne prečitam in da me tudi potlej ne boš mučil z vprašanji.«

— »No, naj bo! Beri,« odgovori mož radovedno. »Preljuba moja,« začne žena čitati, »dan in noč mislim na te, kjerkoli hodim, mi plava tvoj obraz pred očmi. Jaz, ker ne morem prav verjeti, da me ljubiš . . .« — »Kaj?« zavpije mož, »kdo hudiča . . .« — »Ti-ho! Saj si obljubil, da boš molčal do konca!« — »Toda . . .« — »Nič! Molči in poslušaj!« In ona nadaljuje: »Kako jih ljubim tiste čudovite oči . . .« —

»Tristotisoč milijonov,« poskoči mož ves divji. A žena se ne da zmotiti: »Pre-ljuba, komaj čakam ure, da te spet vidim. Piši mi takoj par vrstic, kdaj smem priti, sicer skoprnim od . . .« —

»Kaj pa to pomeni?« kriči mož, rdeč od jeze kot kuhan rak. »Kdo je tisti norec, ki se ti upa tako pisati. Pri tej priči ga hočem videti!« — »Ta norec si ti,« se zasmije ona, »to so tvoja prva pisma, ki si mi jih pisal.« — Mož sede zopet, vzame časopis v roke in molči. — »Ti,« pravi kar nenadoma, »kaj si že zadnjič rekla, da bi imela rada za tvoj god?«

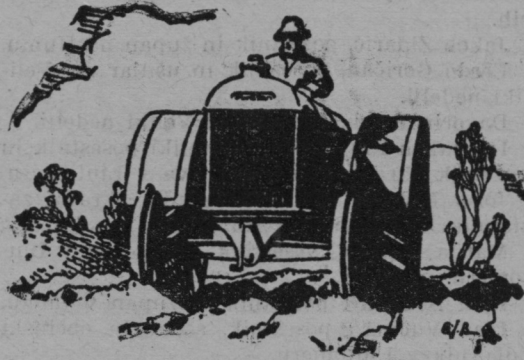
Na policiji. »Zgubil sem steklenico žganja. Ali jo je morda kdo prinesel na policijo?« — **Uradnik:** »Steklenice ne. Pač pa smrči tu na klopi njen naj-ditelj . . .«

Pri zlatarju. **Zlatar:** »In v zaročni prstan naj Vam urežem ime Vašega dekleta?« **Mlad fant:** »Da, pa ne pre-globoko!«

Profesor: »Alkohol uničuje telo in duha, da, tako daleč ga pripravi, da postane uživalec alkohola zločinec. Le nikar se ne smejte Vi tam zadaj, jaz govorim iz lastne izkušnje.«

Pri sodišču. **Sodnik:** »Prosim, mir! Kdor bo pri razpravi razgrajal in kri-čal, mora iz dvorane.« — **Obtoženec** kriči: »Hura! Holdrio- Juhuhu, hahaha! . . . prosim gospod sodnik, naženite me iz dvorane!«

Novi Fordson traktor

Stari Fordson traktor je bil v stanju izvršiti vsako delo na Vašem posestvu, hitro in dobro. Zmanjšal je stroške vsled svoje prikladnosti ter z ozirom na to, da ste zamogli izrabiti z njim vsak trenutek ugodnega vremena.

Novi Fordson bode izvršil vsa ta dela boljše in hitrejše, ker je v marsičem izpremenjen in izboljšan ter ima v glavnem tudi močnejši motor. Z ozirom na to bodete v stanju orati z istimi vzdrževalnimi stroški, tudi s tobrazdnim plugom.

Važne izboljšave:

Večja moč. Stroj novega Fordsona razvija 30 konjskih sil. Obratni stroški so ostali torej neizpremenjeni.

Lažji samopogon — vsled posebne samopogonske sklopke na magnetu.

Izboljšan razplinjač.

Izboljšano menjalno gonilo.

Magnetno vžiganje pripomore k poznanju enostavnosti Fordsona. Pri samopogonu se kasno vžiganje avtomatično vstavi, s čimur se izogne marsikateri nezgodi.

Izdatno hlajenje vsled centrifugalne črpalke in izboljšane hladilca.

Cena Din. 51.500.—

Zahtevajte brezplačno predvedbo voza
po Vašem najbližjem zastopniku.

Slovenci!

Skoraj bo leto tega, kar smo se v Ljutomeru pri prvem taboru pod milim nebom zbrali, pogovarjali in sklepali o naših najsvetejših, pa tudi dozdej najbolj zanemarjenih pravicah. Od tistega časa se je že več nego 85 jezer Slovencev v 7 taborih zbralo, kjer so enoglasno pod milim nebom izrekli, da hočejo biti zvesti Avstrijani ali obenem pa tudi popolnoma ravnopravni z Nemci, Madjari in Italijani, da nečejo ne ene trohice več, pa tudi ne ene trohice manj narodnih pravic kakor jih ti trije narodi v našem cesarstvu uživajo.

Mogočno se je razlegal glas 85 jezer naših bratov, ali še je bilo premalo dozdej. Treba je, da se mi Slovenci v vsakem mestu, v vsakem trgu, v vsakem okraju, v vsakej fari, tako rekoč v vsakej vesnici v tabore zbiramo, da ves slovenski narod kakor en mož na noge stopi in soglasno zahteva pravice, ktere mu grejo po Bogu in po pravu.

Iz tega obzira vas vabijo podpisani možje na tabor v Ormožu, kteri bo v nedeljo 8. avgusta 1869 ob štirih popoldne v Kečkovem logu pri cesti v Središču. Pogovarjali se bomo tam in sklepali o naših najsvetejših pravicah in tudi o raznih drugih nam vsem neizmerno potrebnih stvareh.

Vsak tabor je tako imeniten shod, da ne bi ga smel zamuditi nihče, kdor koli more z domu!

Torej na noge, slovenski možje! posebno vi iz Ormoškega, Ljutomerskega in ptujskega okraja, vsakdo naj pride, bodi si kmet, želar, nagornjak ali vinar, v nedeljo 8. avgusta popoldne na tabor v Ormožu!

Samo ako bomo na jezera in jezera zbrani Slovenci povsod po besedah sv. evangelija na tiste dveri trkali, skozi ktere se gre k našim narodnim pravicam, bodo se nam gotovo enkrat odprle! —

Dr. Ivan Petovar, odvetnik v Ormožu.
Ivan Kukovec, posestnik, okrajni zastopnik in šolski svetovalec v Ljutomeru.

Davorin Stanič, posestnik v Hardeku.
Ivan Farkaš, posestnik, župan in okrajni odbornik iz Ilijaševca.

Matija Horvat, krojač v Ormožu.
Andrej Rajh, posestnik in župan iz Pristave.
Andrej Zidarič, posestnik v Hardeku.

Dr. Anton Klemenčič, župnik, okr. odbornik in šolski svetovalec v Ljutomeru.
Juri Masten, posestnik v Pušincih.

Vekoslav Hercog, zdravnik v Ljutomeru.
Jožef Munda, posestnik v Pušincih.
Vatroslav Mohorič, posestnik, župan, okrajni zastopnik in šolski svetovalec iz Podgradja.

Davorin Grivec, krojač v Hardeku.
Ivan Rajh, posestnik na Cvenu.

Blaž Štiberc, posestnik v Pušincih.
Anton Rotar, posestnik in župan v Ceza-njevcih.

Andrej Habjanič, posestnik na Hardeku.
Jožef Hanželič, posestnik na Hardeku.
Ivan Novak, posestnik in župan iz Vogri-čeve.

Jožef Seifrid, posestnik, okrajni zdravnik in zastopnik v Ormožu.

Andrej Filipič, posestnik in župan na Cvenu.
Gašper Majhenič, župnik v Ormožu.

Andrej Polanič, posestnik in župan v Pre-siki.
Janez Simonič, podžupnik v Ormožu.

Juri Gšela, posestnik in župan iz Noršinec.
Blaž Gruškovnjak, bilježniški koncipient v Ormožu.

Anton Bežan, posestnik, župan in okrajni zastopnik iz Krištanec.

Blaž Sova, posestnik in krčmar v Ormožu.
Anton Božič, posestnik in okrajni šolski sve-tovalec iz Radoslavca.

Ivan Ivanuša s Huma pri Ormožu nam je poslal v objavo oklic in poziv na tabor v Ormožu leta 1869. Oklic je zanimiv in radi tega smo ga priložili s podpisni vred.

Matija Fric, okrajni zastopnik in župnik pri sv. Miklavžu.

Fran Jurinec, posestnik in okrajni šolski svetovalec iz Veržejskega trga.

Ivan Stoeger, posestnik na Hardeku.

Ivan Kardinal, posestnik v Pušincih.

Dr. Ivan Magdič, posestnik, okrajni zastopnik in zdravnik v Ormožu.

Ivan Dragutin Huber, posestnik in knjigo-vez v Ljutomeru.

Fran Jakl, posestnik v Središču.

Ivan Kosi, podučitelj v Ormožu.

Vekoslav Šonaja, posestnik in okrajni od-bornik iz Veržejskega trga.

Jožef Lesijak, posestnik in župan v Pušin-cih.

Jakob Zidarič, posestnik in župan na Humu.

Ferdo Goričan, posestnik in usnar pri Veli-ki nedelji.

Davorin Petek, trgovec pri Veliki nedelji.

Dr. Jakob Ploj, odvetnik, veliki posestnik in načelnik okrajnega zastopništva v Ljutomeru.

Jožef Moharič, veliki posestnik, okrajni za-stopnik in župan v Hermancih.

Matija Zemljič, posestnik in trgovec v Lju-tomeru.

Ivan Bedjanič, posestnik in župan v Obržu.

Ivan Vučina, posestnik, sodar in občinski odbornik v Ljutomeru.

Ivan Kosajnc, posestnik v Pavlovcih.

Dr. Valentin Zarnik, odvetniški kandidat in deželni poslanec v Ljutomeru.

NAŠA DRUŠTVA

Stalna dekliška Marijina družba v Maribo-ru priredi v nedeljo dne 3. novembra ob pol petih popoldne v dvorani Zadrugne gospodar-ske banke (poleg frančiškanske cerkve) igro »Svojejavna Minka«. Pred igro bo predava-nje o pogubnih posledicah napačnega pojmo-vanja svobode za mladino. Prijatelji, ki hoče-te obenem pouka in razvedrila, pridite v obil-nem številu!

Krščanska ženska zveza v Mariboru ima v ponedeljek dne 4. novembra ob petih zjutraj svojo cerkveno pobožnost s skupnim sv. ob-hajilom za vse rajne članice in podperne čla-ne v stolni in mestni župni cerkvi. Članice kakor tudi podporni člani se vabijo, da se te pobožnosti v polnem številu udeležijo. Odbor.

Sv. Anton v Slov. goricah. Tukajšnji orlov-ski odsek ponovi dne 3. novembra v društvem domu na podlagi zgodovinske narodne pesmi krasno opereto »Mlada Breda«. Prijate-lji poštenega razvedrila in lepega petja ne zamudite te prilike, kajti Turki, ki v opereti nastopijo se ne bodo več dolgo tukaj mudili. Njihovi konji so že pripravljene, treba bo od-riniti. V obilnem številu se vabite. Odbor.

Središče ob Dravi. V nedeljo dne 3. novem-bra zvečer uprizori Ljudski oder v društvem domu pretresljivo igro: »Marijana«. Sli-ka nam trpljenje in obup revne žene, ki mora dati vsled moževega pijančevanja edinega otroka — edino tolažbo v najdenišnico. Tam-kaj ji ga ugrabijo. Ko ga zopet najde, jo spo-zna laži zdravnik za blazno in s silo jo od-trgajo od otroka in jo pošljejo v blaznico. Vse to tako pretrese celo moža-pijanca, da se iz-preobrne. Igra je res lepa in vzgojna, zato si jo gotovo poglejte! Predprodaja vstopnic pri g. Štambergerju. Na svidenje!

Konjice. Ob priliki praznika Vseh svetnikov priredi Katoliško izobraževalno društvo v Katoliškem domu v nedeljo dne 3. novembra po večernicah znano in vedno priljubljeno ža-loigro »Mlinar in njegova hči«. Bližnji in oko-čani vljudno vabljeni. Radi precejšnjega za-nimanja za igro opozarjamo na predprodajo vstopnic v trgovini Valenček. Bog živi!

Prosvetni večer v Celju. Že lani je Katoli-ško prosvetno društvo v Celju priredilo v telovadnici Orlovskega doma celo vrsto javnih predavanj, za katere je želo vseobče

priznanje. Letos je društvo svoje delovanje v tej smeri še povečalo in prirejal vsak ponde-ljek javna predavanja, združena s pevskimi, godbenimi in gledališkimi točkami. Doslej se je vršilo dvoje takih predavanj: Dne 21. ok-tobra je predaval kaplan preč. g. dr. Janez Ahčin iz Ljubljane o vseevropskem mirov-nem gibanju, de 28. oktobra pa znani zgodovinar prelat dr. Fran Kovačič iz Maribora o celjskih grofih. Obe predavanji so spremljale skiop-tične slike. V ponedeljek 4. novembra predava v telovadnici orlovskega doma indijski misi-jonar g. Poderžaj, ki se je že nahajal in ki v kratkem zopet odpotuje v misijon v Indiji. Bo to prva slovenska misijonska naselbina med pogani in čisti dobiček od vstopnine je namenjen za stroške potovanja tega sloven-skega misijonarja v Indijo. V soboto dne 9. novembra nas posetijo slovenski pevci iz Ko-roške. V okrilju prosvetnih večerov Katoli-škega prosvetnega društva v Celju bodo pri-redili dva koncerta slovenskih koroških na-rodnih pesmi in sicer v soboto dne 9. novem-bra ob osmih zvečer v Narodnem domu za Celjane in bližnjo okolico Celja, v nedeljo dne 10. novembra ob 11. uri popoldne v Narodnem domu pa za prebivalstvo izven Celja. Naša narodna dolžnost je, da Korošce sprejmemo v velikem številu in z ono ljubeznijo, katero v svojem trpljenju v tujerodni državi zaslu-žijo. Zlasti prebivalstvo širše celjske okolice in Savinjske doline je poklicano, da z obilno udeležbo čim živahneje sodeluje pri prosvet-nih večerih, ki poleg resne izobrazbe nudijo prijetno zabavo. Pridite vsak ponedeljek v Cel-je v Orlovski dom. Pričetek vedno ob osmih zvečer.

Velikostni praznik orlovske misli v Dram-ljah. Dramlje niso kraj, odkoder bi Slovenski Gospodar bil vesti vesel. Nedelja 27. oktobra pa je bil za Dramlje praznik, ki je kot pomlad odjeknil po naših skromnih kmečkih domovih in vsem poštenjakom zapel visoko pesem orlovske misli. Na praznik Kristusa Kralja je naša mlada orlovska družina pri-redila popoldne akademijo, ki je dokazala, da so korenine orlovske misli v Dramljah glo-boke in da Dramlje zna — če hoče biti na-pram svoji mladini pristržno. Dolge tri mese-ce je idealist akademik g. Kolar pripravil ta dan in ob poveličanju sloveske krščanske mladinske misli je doživel tudi sam dan za-doščenja. Telovadba in petje, plod njegovega truda, sta daleko nadkrilila celo pričakova-nje onih, ki so vpoštevali težke razmere, v katerih drameljski Orel dela.

Št. Vid pri Planini. Orlovski odsek v Št. Vi-du pri Planini vprizori na Martinovo nedeljo, to je dne 10. novembra ob 15. uri v Društvenem domu v Št. Vidu predstavo »Domen« na-rodno igro s petjem v petih dejanjih. Doma-čini in sosede prijazno vabljeni. Bog živi!

BORCI IZ SVETOVNE VOJNE!

Dne 1. novembra popoldne se zberite pri domačih spomenikih padlim v čast in tam molite ter zapojte. Ovenčajte spomenike s cvetkami in lučkami ter vršite to, kar smo tolikokrat obljubili na Brezjah.

Dne 24. novembra pa pridite in pošljite svoje zastopnike na občni zbor naše Zveze, ki bo ob 9. uri v salonu našega tovariša Rozmana, sv. Petra cesta 85.

Glavni odbor Z. S. V. v Ljubljani.

Advokat dr. Emil Stefanovič je odprl svoje odvetniško pisarno na Prevaljah, v hiši trgo-vine Janko Klun. 1346

DOPISI

Maribor. V nedeljo, dne 27. oktobra bi se naj bila vršila tekma med zračnimi letalci in sicer na Teznu pri Mariboru. Iz Nemčije so prispeli drzni zračni letalci s svojimi leta-li. Nameravali so pokazati občinstvu, kako de-

leč je že napredovalo letalstvo po zraku. Od vseh strani so že v soboto prihajali ljudje in za nedeljo je bilo pričakovati ogromne udeležbe na Teznu. Žalibog pa je že v soboto začelo tako hudo deževati, da je bila tekma izključena. Tudi v nedeljo je skoraj celi dopoldan lilo kakor iz škafa, tako da je odbor celo prireditev odpovedal in določil tekmo za nedeljo 3. novembra. — Živahno se razpravlja v Mariboru in okolici vprašanje mitnic in užitninskega davka. Mestna občina namreč mora od 1. januarja 1930 dalje plačevati policijo iz svojega. Dosedaj je policijo vzdrževala država, a po novem zakonu je to breme dobila občina. Stroški za vzdrževanje policije znašajo na leto približno tri in pol milijona Din. Tako ogromne vsote mestna občina ne zmora, da ne bi naložila novih občinskih davščin. Poleg tega pa je še zabranjeno pobirati od novega leta naprej občinske doklade v dose-danji višini na vino, pivo, žganje ter špirit. Tako tudi tu odpade zopet več milijonov Din občinskih dohodkov. Ker se je vsa leta mnogo zidalo in popravljalo ceste in ulice, ima občina velika plačila za obresti in kapital in išče sedaj, kje bi dobila primernih dohodkov. V občinskem svetu se sedaj posvetujejo občinski možje, ali za te velike izdatke, ki jih ima mestna občina, določi kot kritje nov užitninski davek na živila in drugo blago, ki ga vozijo ali nosijo ljudje v mesto. Mnogi so mnenja, da drugega izhoda ne bo in da bodo občinski možje morali iskati še druge dohodke. Če se na primer obdačijo na novo stanovanja, bodo zopet prizadeti revni sloji, ker so stanovanja že itak po večini zelo draga. Računa se tudi, da se upelje zopet davek na nočni obisk gostiln in kavarn. Ali to malo nese. Kako bo rešeno vprašanje užitnine, ki upravičeno zelo zanima naše mestno in tudi kmetiško prebivalstvo, bomo poročali pravočasno.

Št. Peter pri Mariboru. Nadaljevanje prepo-rebne cestne zgradbe Št. Peter — Nebova — Grušova se bo pričelo leta 1930 v lastni režiji okrajnega cestnega odbora. V to svrhu se bo najelo posojilo. — V torek prejšnjega tedna smo imeli pri nas precejšnjo senzacijo, nam-reč avtomobilsko nesrečo. Po strmem bregu je zdrčal tovorni avto gosp. Kirarja, s katerim sta se peljali tudi dve ženski. Ker je bila ško-doželjnost velika, pa je bila zato nesreča manjša. Šofer g. Kirar je ostal nepoškodovan, ženski pa sta dobili manjše poškodbe. — Pre-teklo sredo je umrla v Metavi po kratki bo-lezni Zimič Barbara, stara 63 let. Bila je ver-na žena ter dobra sosedka. Pokopali smo jo v petek. Pokoj njeni duši! — Dekliška šola šol-

skih sester dobi vsoprednico, ker število šol-skih otrok narašča in ker so tudi šolski pro-ctori na razpolago. Sploh je število šolskih otrok v prvem razredu obeh šol preveliko, za-to tudi učni uspehi ne morejo biti zadovolji-vi. Umestno bi bilo, da se eventualno združijo višji razredi, oziroma oddelki, kjer je število učencev manjše. Slovenskega Gospodarja pro-daja trgovec J. Majdič, na kar opozarjamo ti-ste, kateri niso naročniki. Sicer pa ima Slov. Gospodar za našo občino častno število na-ročnikov, kakor malokatera občina.

Ruše. V noči od 25. na 26. oktobra smo do-živeli v Rušah kar dva vloma. Doslej še ne-znanim vlomilcem se je posrečilo nasilnim potom priti skozi dvojna vrata v prodajalne prostore konzumnega društva. Odnegli so 2438 Dn gotovine, blago so pustili na miru. Isto noč je bila obiskana blagajna v krčmi pri Marinkah v bližni kolodvora. Tukaj so kljub posrečenemu vlamu imeli smolo, ker so dobili v blagajni le 35 Din.

Slovenska Bistrica. Na pobudo Kmetijske podružnice v Slovenski Bistrici, se je dne 20. oktobra ustanovil stalni šolski odbor za kmet-sko nadaljevalno šolo v Slovenski Bistrici. Načelnik je g. Jakob Vacac, župan in posest-nik v Sp. Novivasi, podnačelnik g. Franc Obersne, župan in posestnik v Šentovcu. Vod-stvo te šole se je poverilo ravnatelju tukajš-nje meščanske šole g. Melhioru Rismal. Skle-nilo se je, da se bode vršilo vpisovanje dne 1. novembra od 8. do 12. ure v ravnateljski pi-sarni meščanske šole. Ker je ta šola za naš kmet-ski stan zelo velike važnosti in ker raz-polaga šola s prvovrstnimi učiteljskimi moč-mi in ima vsa potrebna učila in priprave, se pričakuje, da bo obisk te šole mnogoštevil-en, kar se sklepa iz zanimanja naše kmet-ske mla-dine, katera uvideva potrebo kmet-ske izob-razbe.

Ptuj. Dne 18. oktobra je umrla v ptujski bolnici Marija Ribič, posestnica v Grajeni pri Ptuj. Blagopokojna je bila dobra krščanska mati in skrbna gospodinja. Ostavila je za se-boj žalujočega moža in edino hčerko. Pogre-ba, ka ga je vodil ml. g. prošt. dr. Žagar z našimi gg. kaplani p. Konstantinom in p. Mir-kom, se je udeležilo veliko občinstva, ki je ho-telo izkazati zadnjo čast dobri materi. Žalu-jočemu očetu, ki je že dolgoletni naročnik Slov. Gospodarja naše sožalje.

Sv. Rupert nad Laškim. Dne 28. oktobra je v Medvednici umrl Matija Brečko, po doma-če Rajtnar. Bil je vrl krščanski gospodar, skr-ben oče svojih otrok, nad vse marljiv in zvest tesar in zaveden slovenski mož ter dolgolet-ni naročnik Slovenskega Gospodarja. Dolgo

ga je priklepala mučna bolezen, zavratni pro-tin, ki si ga je nakopal pri svojem tesarskem delu, na bolniško posteljo, dokler ga ni v pon-deljek zjutraj rešila smrt velikih muk. Dobri mož, počivaj v Gospodu! — Dolgo smo imeli v letošnji jeseni prijetne dni, da smo lahko spravili poljske pridelke pod streho. Sedaj pa se je pri nas začela mokra, megljena jesen, ki nas hribovce hujše pritiska, kakor sreč-nejše poljance. Posebno zlo so tukaj nepopis-no slabe poti in ceste v blatu do gležnja, na mnogih krajih tudi do kolen. Posebno trdo pa je zadelo nas Ruperčane, ker smo s tolikim upanjem in zaupanjem gledali na novo cesto, ki bi nas vezala z Sv. Jurijem; oblastni od-bor v Mariboru nam je ravno pred enim le-tom dovolil vsoto 175.000 Din za zgradbo te ceste; po 6. januarju tega leta pa je prišlo vse drugače. Mi ceste še nimamo in ne vemo, če jo kdaj dobimo. Dosedanja občinska cesta je do meje rupertske občine vsaj v povoljnem nem stanju, a po kalobski občini, kamor vodi naša cesta, je vsak ne le voznik, ampak vsak živinski promet nemogoč. Človek in živina dobesedno tone v blatu in močvirju. In ven-dar znaša progta te kalobške ceste samo 1 km 400 m dolžine, a nihče se ne gane, da bi jo spravil v stanje, da bi bila vožnja po njej vsaj količkaj mogoča. — Kako nas je letos hmelj nakuril, pa Vam povem prihodnjič.

Murska Sobota. V noči od 25. na 26. oktobra so izbruhnili kar štirje požari. Najbolj je go-relo v Strukovcih. Gorelo je pri Aleksandru Vračiču. Ogenj je upepelil novo poslopje, go-spodarske stroje in poljske pridelke. Od vseh strani na pomoč prihitela gasilna društva ni-so mogla veliko gasiti, ker je primanjkovalo vode. Gasilci so ogenj le omejili, da se ni šir-il dalje. Vidni so bili še požari v Križevcih, Tešanovcih in v Bogojini.

Marenberg. V Marenbergu je na Mihelov se-jem izvršil premovanje živine za naš okraj g. inženjer Muri, gospodarski referent oblast-nega odbora ter razdelil več nagrad za lepo živino v znesku 11.000 Din, kar je jasen do-kaz zanimanja oblastnega odbora za naše go-spodarje. Bila je namenjena še večja vsota, a je bilo premalo lepe živine. Gostilničar Ci-zej želi prodati svoje posestvo in gostilno sre-di trga na prometnem kraju; zato je priporo-čamo slovenskim kupcem. Predanovo hišo je kupil od Pogorevca tukajšnji g. zdravnik dr. Hönigmann, ki mu želimo, da bi si kmalu na-bavil še nov lep avto ter pripeljal v njem svojo bodočo zakonsko družico. Posestnik Ro-senhof pa si jo je že poiskal pri Sv. Primožu nad Muto, od koder je prišlo k nam že več dobrih gospodinj. Nade na boljše cene hme-

Križev pot koroških Slovencev.

(Dalje.)

Vpraša me, po kaj sem prišla. Povem mu, kako so se njegovi vojaki prejšnji večer pri nas su-rovo obnašali in ga prosim, da bi dobila nazaj pokradeno. Pa zareži nad menoj: »Verräterin, marsch in den Arrest!« (Izdajalka, marš v zapor!)

Prepozno sem obžalovala, da sem poslušala soseda, ki mi je svetoval, naj grem na poveljstvo.

Oklofutana in opljuvana.

Nato me je gnal vojak dalje. Hitro sem mo-rala stopati pred njim. Prideva skozi les, pa ga vprašam, kam me misli gnati. »V Št. Pavel,« od-odgovori. »Notri vas bomo vse skupaj zaprli, pu-stili vas bomo od gladu potrkati in kar imate, bo pa naše.« Bila sem prepričana, da res to name-ravajo. Pobrali bi nam živino in kar smo imeli, saj sili se nismo mogli zoperstavljati. A niso ime-li več časa, da bi izpeljali svoje namere. Kajti še isti dan so morali sami pobrati svoja šila in ko-pita in brzo bežati.

Prideva v Gradnico (Granitztal). Še dober četrt ure je bilo do Št. Pavla. Po trati sedijo vo-jaki. Tudi midva se ustaviva. Pa mi eden izmed vojakov pokaže tistega, ki sem mu prejšnji dan skuhala mleka. Tako torej! Še le sedaj mi je po-stalo jasno. Torej vohun, nemški ogleduh! V za-hvalo za pogostitev sta nas začrnili in nas na-slikala kot izdajalce! Zato sedita mož in sin v ječi in zdaj še mene ženejo v zapor! Kot izda-jalko!

Kakor bi me bil stisnil za srce, mi je bilo, ko sem ga spoznala. Spomnila sem se na Judeža.

Potem pa je prišel mož iz gostilne, pred ka-terero so taborili vojaki, star mož, oficir; rekli so, da je »hauptmann«. Dolga bela brada mu je se-gala do trebuha. Hotel me je na dolgo in široko izpraševati. Toda jaz sem bila počasna v nemški besedi, vojaki pa so neprestano vreščali v me, me tožili in dolžili najbolj nečuvjenih reči, da smo dajali Jugoslovanom znamenja čez Dravo, kako smo hodili onstran Drave Jugoslovane pro-sit, da bi že skoro prišli in še mnogo drugih de-belih laži. Zraven so me klofutali, eni od spredaj, drugi od zadaj in mi pljuvali v obraz. Nisem mo-gla gledati tega početja, z rokami sem si zakrila oči, oni pa so pljuvali dalje po obrazu in obleki.

Hmeljarstvo nese, kmetjari in hmelj pro-dati. Kupite zato knjigo Hmeljarstvo! Stara Din 50, vezana Din 60. Dobi se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

lja, ki nas je letos hudo opeharil, se žal niso izpolnile, pač pa je dovršena mežnarija, v katero se je že preselil g. Domajnko, ki zvesto opravlja svojo službo Bogu na čast že 47. leto. Imamo sedaj tudi že dva brivska salona, ker samo eden ni mogel več ustreči premnogim željam in modernim zahtevam našega v vsakem oziru naprednega ženskega sveta.

Sv. Ana v Slov. goricah. Gospod daj mu večni mir in pokoj in večna luč naj mu sveti! Še željo v srcu smo se poslavljali od odprtega groba, v katerega smo položili k zadnjemu počitku znanega in zelo spoštovanega moža Janeza Holler (po domače Zemljč), kmeta iz Draženvrha. Rajni je bil vzor krščanskega moža ter pridnega in skrbnega gospodarja. Kot tak si je pridobil lepo premoženje, katerega je že pred smrtjo svojim otrokom pošteno razdelil tako, da je lahko sedaj kot 82 letni starček v miru zatisnil svoje oči. Bil je dolgoleten naročnik Slovenskega Gospodarja, katerega je rad z veseljem čital. Kako je bil priljubljen, je pokazal pogreb, katerega se je udeležilo mnogo ljudi od blizu in daleč. Kot naročniku Slovenskega Gospodarja mu želimo večni mir, bratoma in sestri pa naše sožalje! Vsem znancem in prijateljem priporočamo rajnega v pobožno molitev!

Polenšak. Pesmi veselih trgačev po naših vinogradih so utihnile. Le tu in tam se še oglašajo vinski pevec čriček, ki otožno sameva ob obranih trtah. Hvala Bogu, akoravno se je letos nabralo veliko manj ko druga leta, a je zato pridelek slajši, boljše kvaliteta. Želeti je samo, da se pojavijo dobri vinski kupci, ki bodo rešili naše posestnike-vinogradnike od vseh strani grozeče denarne krize. — Tudi večja nesreča se je zgodila v vinskem vrhu Prerodu. Pri kotanju v klet, je spodrsnil večji sod, se prevalil preko stopnic in enemu posestniku prav močno poškodoval nogo in sicer tako, da je moral iskati zdravniške pomoči. Vse splošno je priporočati pri tako nevarnem delu čim več opreznosti. — Morda nam pa kdo poreče, ubogi Polenšani imate pač same nesreče in same nevolje. Da pa ta očitek ovržemo, povemo takoj, da smo se prav fletno in veselo imeli pretekli teden na gostiji v Lasigovcih pri Kolmanovih, ko se je poročila domača hči Verona. Torej želimo obilo sreče in veselja na mnoga leta!

Polenšak. Z resnim, tihim sočustvovanjem smo zadnji teden stali ob odprtem grobu, v katerega smo položili mlado, še le 28 let staro mamico dveh nedolžnih otrok, Micko Belšak, doma iz zavedne krščanske hiše Kokolove iz Polenc. Konec njenemu zemeljskemu živ-

ljenju je napravila kruta jetika, ki jo je mučila skozi dolge mesece. Vse bridkosti in težave pa je rajna Micka prav vdana v voljo božjo, večkrat s sv. zakramenti potolažena, prenašala z neverjetno potrpežljivostjo. Izvanredno lep je bil pogreb ob udeležbi veliko ljudi je jasno pričal o priljubljenosti rajne Micke in cele hiše Kokolove. Težko, pretežko je pač umreti mlad, sredi cveta svojega življenja. Ko smo spustili rakev v grob, so zajokali ljudje kot otroci in ne eno oko ni ostalo suho. Da, draga Micka, ljuba mamica, počivaj v miru in naj ti sveti nebeška luč! Staršem, bratu Jožetu in vsem sorodnikom pa bodi izrečeno ob bridki izgubi pokojne Micke naše iskreno sožalje!

Ormož. Zadnji čas se opaža, da se fantje v vedno večjem številu ob nedeljah in praznikih vozijo k sv. maši na bicikljih. Na trgu imajo pod kostanji razstavo in menda se vrši tudi semenj. Prav zadnje nedelje pa se je videlo že več koles, do sedem pred cerkvijo. To mora biti pobožnost, ko fant z enim očesom gleda proti oltarju ali pa po dekletih, z drugim pa na kolo, da mu ga ne bi kdo izmaknil. Govori se celo, da bodo fantje priredili neko tekmo in razdelili nagrade — najlepšemu fantu in najlepšemu kolesu, pa najgršemu fantu in najgršemu kolesu. — Kako trdo gre ljudem za denar, se vidi na primer iz tega resničnega dogodka: Nekje od Sv. Lenarta sta oče in sin pripeljala na toligah v sodčku 80 litrov mošta prodat nekemu tukajšnjemu trgovcu. »Zakaj sama vozita?« so ju vprašali. »Ker bi nama voznik več računal, kot bova za mošt dobila.« — Nek mož je hotel počastiti god svoje žene s streljanjem iz puške. Streljal je ženi na čast, v veselje in žalost in sebi v škodo, ker si je prestrelil nogo. — Nekdo se zdravi v tukajšnji bolnici, ki se je hotel sam usmrtiti. Meril je v srce, zadel pa v trebuh. — Letošnje kožuhanje se ni končalo brez izdrtih lat, brez izgubljenih klobukov, zateklih lic in krvavih glav. Kriva je šmarnica, v enem slučaju tudi Dragica, ali kako je že bilo nji ime! — Nek mladenič s Hrvatskega je hotel s saharinom trgovati. Toda ker se je bal kazni, katero je že nekoliko čutil po plečih in hrbtu, si je zadal 13 ran z nožem, 6 v vrat, 6 v prsa in trebuh, 1 v roko. — Kadar bom imel kaj bolj veselih novic, jih bom takoj sporočil.

Vojnik. Odkritje spomenika vojnim žrtvam je bilo v splošno zadovoljnost. Igra Kalvarija krasno izpeljana; dvorana je bila obakrat natačena. Na splošno zahtevo se je igra ponovila v nedeljo dne 27. oktobra 1929.

Organistovske zadeve.

Komisar oblasne samouprave mariborske oblasti je na vlogo Zveze organistov za Slovenijo z dne 2. septembra tega leta odgovoril z dopisom z dne 10. oktobra 1929 št. VC 22356/29 sledeče: Na Vašo predstavko z dne 2. septembra tega leta v zadevi oprostitve oblastnih in občinskih trošarin od bernskega vina Vam sporočam: Vprašanje oprostitve občinskih doklad na državno trošarino od vina in vinskega mošta za zbirčno vino, ki ga dobijo organisti **obvezno** kot del svoje plače, je končno rešeno z okrožnico oblasnega odbora z dne 10. oktobra 1927 št. VC 2466/27. — Ta okrožnica velja še danes v polnem obsegu. Pripominjamo pa, da je vino, ki ga dobijo organisti od prostovoljnih zbirk, **podvrženo občinskim dokladam**. Ta zadeva sedaj ni jasna. Obvezne vinske bernje menda itak nikjer ni. Vse vinske bernje so prostovoljne. V zadnjem odstavku navedena pripomba pravi, da je vino od prostovoljnih zbirk podvrženo občinski trošarini. Ali državni in oblastni trošarini ne? Vsekako bomo gledali, da do drugega leta to uredimo. Prosimo poročila, kako bodo postopali finančni organi.

Zadnja volja. »Kakšna je bila zadnja volja Vašega moža?« »Kako morete kaj takega vprašati! Moj rajnik ni imel nikoli zadnje volje, pač pa vedno samo jaz.«

Kaznovana nagajivost. Neko jutro srečajo trije dijaki žida ter sklenejo z njim se nekoliko pošaliti. Prvi mu reče: »Dobro jutro, oče Abraham!« — Drugi: »Dobro jutro, oče Izak!« — Tretji: »Dobro jutro, oče Jakob!« — Žid se dela, kot da ni opazil teh zabavljic. Obrne se počasi k dijakom in reče: »No, gospodje! Jaz nisem niti Abraham niti Izak niti Jakob, ampak Savel, sin Kisov, katerega je oče poslal po izgubljene osle. In glejte, našel sem jih!«

Zdravnik: »Vaš mož je resno bolan. Takoj naj gre v posteljo in jaz pridem po dvakrat na dan pogledat.« — Žena: »O, kako je dobro, da smo pri bolniški blagajni!« Zdravnik: »Zakaj pa tega takoj ne poveste. Vaš mož naj izpije nekaj kamilčnih čajev, pa bo kmalu dober!«

»Die Serben sajnd schon dol«

S tem je bilo zaslíševanje končano in stotnik je velel vojaku, naj me žene v zapor v Št. Pavel, kjer sta bila, kakor omenjeno, že zaprta mož in sin. Napravila sva komaj kakih sto korakov, ko nama prihiti nasproti iz Št. Pavla nekaj civilnega prebivalstva, večinoma mladih žensk, gospodičen, ki so kričale na vse grlo: »Die Serben sajnd schon dol! Sicer tedaj še ni bilo Srbov v Št. Pavlu, prišli so še le par ur pozneje, a strah ima velike oči!

Ko vojak sliši, da so že Srbi v Št. Pavlu, mi ukaže, da se obrnem in me podi nazaj. Ker nisem mogla tako leteti kakor on, 22 letni fant, kakor sem ga presodila, me je začel udrihati s puškinim kopitom po križu in po hrbtu. Tam v bližini je bila ena stara ženska, že vsa siva in kriva, pa ko je videla, kako me žene vojak, je še ona pljuvala proti meni in mi klicala: »Pfuj Babn, kannst nicht mit uns halten (fui, baba, ali ne moreš držati z nami)!«

Zopet se vrneva do vojakov s stotnikom s sivo brado. Vsled vesti, da so Srbi že v Št. Pavlu, je bilo vse zmešano in vznemirjeno. Vojak, ki me je do sedaj spremljal ali bolje, gonil, se je pome-

šal med druge vojake. Pa že me prime drugi. Pride stotnik z dolgo brado in izreče obsodbo: »Ženi jo na Rudo, tam jo bodo ustrelili!«

Pot na morišče.

Bila sem uverjena, da se mi res bliža zadnja ura. Saj obsodba je že izrečena.

Vojak me žene skozi vrste vojakov; vsi so pljuvali proti meni in mi klicali: »Pfui, Verräterin! Schiess nieder die Babn!« (Fui izdajalka! Ustrelji baba!)

Greva po dolini gori, po Gradnici, in prideva do gostilne. Medtem so Jugoslovani že zasedli Št. Pavel in telefon je bil pretrgan. Vojaki so bili vsi razburjeni, vse križem so preklinjali. Zopet so pljuvali po meni in zopet sem bila »Verräterin« (izdajalka). Hišno gospodinjo sem prosila za kozarec vode. Prinesla mi ga je. Vojak je postavil puško poleg mene in mi zagrozil, da bo takoj ustrelil name, če si drznem zbežati. Odgovorim mu, da se ne premaknem z mesta.

Potem greva zopet dalje in prideva na vrh. Tu je meja med Labudsko dolino in velikovško ravnino. Dolina Gradnica je podaljšek Labudske

»NEDELJA«

Šte naročeni na list

Ima vsak teden? prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge produčne verske članki, razen tega pa tudi lepo povest »Otroci naše ljube Gospe« in mitne zgodbe za deca. Stane mesečno le 2.— Din (letno 24.— Din). Še danes si naročite Nedeljo po dopisnici na naslov: **Uredništvo NEDELJE, Maribor, Slovniški trg 29.**

RADIO MARIBOR

Aleksandrova cesta šte. 6
je VAŠE podjetje.

Najsolidnejša postrežba! Bogata zaloga! Cene nizke — ugodni plačilni pogoji. 1255

Kupujem o po najvišjih dnevnih cenah fižol, suhe gobe in orehe.

Anton Fazarinc, Celje
1884 Specerijska trgovina

20% kronski boni

kupuje v Ptuj
Pichler, Gostilna Društvo. Dom. 1351

Več tisoč
prvovrstnih jabolčnih divjakov za nasad drevesnic ima naprodaj Mihael Kovačič, posestnik, Sv. Peter p. Mariboru 1352.

Hlapec in dekla, samska, srednje starosti se sprejmeta. Franc Serbec, Spodnja Sv. Kungota, p. Pesnica. 1354

Hlapec (voznik) samski dobi takoj službo pri Karl Goldschmig, umetni mlin, Fram. Pogoji: trezen in pošten. Plača po dogovoru. Predstaviti se, če mogoče, osebno. 1355

Majer (viničar) se sprejme takoj. Dragotin Kopic, Aleksandrova cesta 77, Maribor. 1353

LUNA EKSPORTNA HIŠA, MARIBOR

Aleksandrova cesta 19
Dobroznana, najboljša in najcenejša tvrdka za nakup galanterije, pletenine, kratkega blaga ter igrač na drobno in debelo. 577

doline. Tu na vrhu najdeva voznika, ki vozi v smeri proti Rudi. Vojak ga naprosi, da naju vzame na voz, kar voznik stori. Kaj sta govorila voznik in vojak, vsled ropotanja voza nisem razumela, ker sem bila zatopljena v svoje misli. Peljali smo se kake pol ure. Pri Kleperniku (v ruški župniji) je voznik ustavil, in z vojakom sva šla zopet peš dalje. Srečavali so naju vojaki, ki so bežali z Rude.

Prideva v Šmatija in greva v gostilno. Vse polno vojakov, večidel pijanih. V veži so stale vreče s cementom, vsedem se na vrečo in si podprem glavo z rokami. Okrog mene so se vojaki pogovarjali, kako zvito so nas dobili na »lim«, kako sta prejšnji dan vohunila ona dva vojaka pri nas, in zopet so pogrevali stare laži. In zopet so mi klicali: »Izdajalka, fuj, izdajalka! — Ustrelji babo!«

Tedaj pa treščil v bližini hiše granata, vse je postalo zmešano in hitro je bila hiša prazna. Tudi midva odideva.

Pa kmalu je moj spremljevalec zvedel, da je na Rudi že vse zbežalo in da nima po kaj hoditi tja. Toda izpustil me ni. Napravila sva »kertajh« in gnal me je proti Grebinju.

Usnje kupite najboljše in najcenejše v irgovini usnja

Arnost Rohnstein,
Maribor

Vetrinjska ulica št. 5

Kupujejo se surove kože in sprejmejo v delo, barvajo se usnjate suknje. 1356

Oglejte si izložbe

zimske plašče — kratke površnike — dečje plašče in zimske obleke. Za naročila po meri velika zaloga double sukna in vsakovrstnega modnega blaga za obleke

Velika zaloga

Pri CVERLINU kupite najboljše in zato najcenejše vsa oblačila!

1357 kakor

FRANC CVERLIN

— krojaštvo in konfekcija —
MARIBOR, Gosposka ul. 32

Velika zaloga

Oglejte si izložbe

V „Malih oznanilih“ stane vsaka beseda Din 1-20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znakah.

Mala oznanila

Upravištvo odgovarja na vsa vprašanja samo takrat, ako je položena znamka za 2 Din za odgovor. UPRAVNIŠTVO

Zasluzek!

Prodajalce posnemalnikov iščemo proti dobri plači. Javiti se, Tehna družbi Ljubljana, Mestni trg 25/I. 1038

Pomočnika in vajenca sprejme takoj Franc Caf, čevljar, Sv. Rupert v Slov. gor. 1358

Učitelj: »Med vas osmero otrok v prvih klopih razdelim 48 jabolk, 72 hrušk, 152 češpelj, 88 breskev. Kaj dobi vsak?« — Lenka: »Grižolo!«

Slab izgovor. Oče zvečer pri mizi: »No, Jaka, idi in poglej, je li nebo oblačno ali jasno.« — Jaka, ki ga je bilo strah, gre v vežo, odkoder se čez nekaj časa vrne in pravi: »Oče, nisem mogel videti kako je nebo, ker je zunaj preveč temno.« —

Če človek sam sebe ne pozna. »Ja, ja, če je človek pijan, stori marsikako neumnost. Jaz sem se zadnjič v pijanosti odrekel pijači.«

Velika predrznost. Trgovec pripoveduje prijatelju o nekem sleparju ter pravi naposled: »Tako sem ga vrgel po stopnicah, da si je kar vrat zlomil. Potem pa gre ta falot, in me zatoži pri sodišču!«

Zanimiv konj. Kmet je kupil od cigana konja. Konj pa je čez nekaj dni poginil. Kmet je cigana ozmerjal. Cigan: »Pa kaj je konj le naredil?« — Kmet: »Poginil je!« — Cigan: »Za to pa jaz ne odgovarjam. Tega konj pri meni ni nikdar naredil!«

Zmrznjeni krompir. Na trgu je prodajala kmetica krompir, ki pa je v tej hudi zimi zmrznil. Pa je dejal kupec: »Žena, Vaš krompir je pa zmrznil.« — Žena: Pa naj! Ali mislite, da bom za vsak krompir hlače kupila?«

Ti, včeraj mi je Guštin rekel, da sem lepa kot pravljica.« — »Hm, ali ne veš, da se vse pravljice pričenjajo z: Nekdaj je bila...?«

Gramofone in gramofonske plošče samo prvovrstne znamke v vseh različnih cenah v veliki izbiri samo pri tvrdki

Ackermann i Kindl - Ptuj

Gramofone za gostilne s puščico oddajam tudi na obrokel

Zopet na svobodl.

Pot od Rude do Grebinja znaša eno uro hoda. Dvakrat sem prosila vojaka, da sva malo postala, da sem se umila, da sem mogla zopet videti.

Prišla sva v Grebinj. Tudi tu je bilo že vse prazno, samo en orožnik je gledal dol pri oknu. Z vojakom stopiva bližje in vojak obrazloži mojo obsodbo. Orožnik pravi: »Jaz je ne bom ustrelil. Tisti, ki ima to nalogo, ga ni doma. Morata malo počakati.«

Greva na drugo stran trga, k vratom neke gostilne. Jaz se vsedem na klop, vojak pa stoji poleg mene. Smrt mi je stopila prav živo pred oči. Groza me je spreletela. Silno sem zahrepenela po duhovniku, da bi mi podelil sv. zakramente, toda kaj, saj ti brezumni vojaki tega ne bodo dovolili! Popolnoma sem bila zatopljena v misli na večnost in kar nekako omamljena. Vdala sem se v voljo božjo. Če je res tako, da moram po nedolžnem umreti zavoljo teh izmišljenih laži, naj se zgodi volja božja.

Iz teh misli me predrami nek višji oficir, ali kaj je bil, ki je prišel gologlav po sredi trga in

cerkvene vseh velikosti, navadne, voščene Ia, IIa in IIIa, slikane —
KADILLO po najugodnejših cenah
kupite v TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU, KOROŠKA CESTA 5.

SVETČE

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

I. Z. Z. N. Z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog nad 55.000.000 dinarjev.

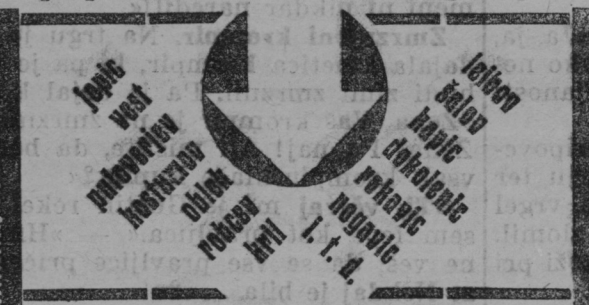
Vlagatelji ne plačajo od obresti

nobenega rentnega davka

ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kakega odtegljaja.

Moški, ženske, stari, mladi!

Vam vsem je naša znana PLETARNA za to zimo pripravila veliko izbiro toplih pletenih

Vse iz čiste volne in tako po ceni, kakor še dosedaj nobeno leto. Zato pa predno, te reči kupite, si oglejte to

veliko zalogo v pletarni M. VEZJAR
Maribor, Vetrinjska ulica 17

Sobo- in črkeslikanje izvršuje po ceni in okusno Franc Ambrožič, Maribor, Grajska ulica 2. 1276

Najboljši in najcenejši rum si sami naredite, če si kupite Rumov cvet v drogeriji Wolfram (Kenc), Maribor, Slovenska ulica. 1302

Najboljše sadno drevje in vinske trte, v raznih praporčijevih sortah in kakovosti, dobite po nizki ceni le pri Drevesni Gradbiški, Dobrna pri Celju. Cenik in seznam zahtevajte. 1335

Tomaževa žlindra
Kalijeva sol
Apneni dušik
Nitrofoskal 1849

se dobi pri

Klanjšek Franjo
Maribor, Glavni trg

Advokat dr. Matej Senčar

je prevzel pisarno po umrlem advokatu dr. Tone Gosaku in posluje sedaj v dosedanjih pisarniških prostorih dr. Tone Gosaka
Slomškova ul. 6, Ptuj

nama je namignil, naj stopiva k njemu. Govorita nekoliko o meni, potem pa reče jezno na pol vojaško oblečeni mož: »Izpusti jo! Naj gre, kamor hoče!« Zasukal se je in odšel.

Bila sem prosta.

»Vse bodo pomorili in požgali.«

Bila sem prosta. A prestani strah mi je še tičal v kosteh. Kakor da bi mi še vedno grozila nevarnost, se splazim v veliko uto, kjer je bilo vse polno vozov, drv in raznih drugih stvari, se skrijem med drva in premišljujem svojo revščino. Tu sem poslušala, kakšna zmešnjava je vladala v trgu, vse je letelo navzkriž, povsod vik in krik. Neka ženska je vpila: »Kdo mi bo pomagala moj kovčeg nabasati?« Druga ženska pa je imela voz, na njem otroka, k vozu pa je imela privezано kozo in je govorila: »To vlečem seboj, drugo naj ostane.« Vse je bilo v nepopisnem strahu. Kakor da se bližajo Turki. Vse se je pripravljalo na beg in vsakdo je pograbil, kar je v naglici dosegel in kar je mislil, da more vzeti s seboj. Nemški vojaki so jugoslovanske vojske čudno

očrnili in obrekovali, češ, da bodo vse pokradli požgali, pobili in odgnali s seboj.

V tem je ura v zvoniku udarila pet popoldne. Zlezla sem iz svojega skrivališča in se napotila proti domu. Pol živa sem počasi lezla naprej. Ni me veselilo iti ne naprej ne nazaj.

Pridem do neke hiše v bližini glavne ceste. Ustavim se. Fantje, ki so služili pri »Volkswehru«, so ravno jemali slovo od domačih. Bil je jok in stok, kakor da bi se poslavljali za večno. Prigovarjala sem jim: »Ostanite doma, saj se vam ne bo nič zgodilo. Saj so kristjani, saj niso Turki.« A niso me poslušali. »Vse bodo pomorili in požgali,« so mi odgovarjali. »Če pa nas dobijo, nas odvedejo v Srbijo.« Vprašam jih, kdo jim je to povedal. »Ja, Nemci,« mi odgovorijo. »Oh, Nemci so lažnivci,« sem jim govorila iz lastno doživete izkušnje. »Lažejo človeku v obraz. Ne verjemite jim.« Pa so jim verjeli bolj kakor meni. Nemška hujskarija je šla v klasje. Ljudje so se bali Srbov in Jugoslovanov kot živega vraga. Naravno torej, da moje prigovarjanje nič ni izdalo. Fantje so šli, kakor bi jih z bičem podil.

Tudi jaz sem počasi nadaljevala svojo pot.

(Konec prihodnjic.)

za dolge zimске večere

KARL MAYEVI spisi

najbolj kraškočasni. Izšli do zdaj 3 zv. po Din 13 v Cirilovi tiskarni Maribor.

Dandanes zahteva življenje, da se ravnamo po modri!

965 Pred nakupom plašča pišete eno dopisnico veletrgovini **STERMECKI**, na kar dobite takoj najnovejši ilustrovani cenik z več tisoč slikami popolnoma zastonj. Tamkaj najdete razen mnogih tudi sledeče plašče najmodernejšega kroja po zelo nizkih cenah: Meltin Din 314, Saja 398, suknen 495, kasha 485, velur 815, rips 1350, pliš 1900. Naročila čez Din 500 poštnine prosto. Kar ne ugaja se zamenja ali vrne denar. 965

Veletrgovina in industrija konfekcije **B. STERMECKI, CELJE, št. 24, Slov.**

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1930, ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obrajtan.

V „Veliki Pratici“ najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — koledar za pravoslavne in protestante; — pošne določbe za Jugoslavijo; lestvice za kolke na menice, poštne, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; vse sejmne na Kranjskem, Koroskem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — tabelo hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dolgov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pismeno pri založniku:

tiskarni **J. Blasnika** nasl. d. d. v Ljubljani.

1188

Suhe gobe fižol orehe 1341

in druge pridelke plačuje najbolje

Sever & Komp., Ljubljana

Sadjevec, prvovrstni, sladki z zlatih parmen, prodaja v vsaki množini Štajerska sadjarska zadruga v Mariboru, Miklošičeva ulica 2. 1314

Vialčar s tremi do štirimi delavci se sprejme in je vprašati v trgovini Maribor, Grajski trg 2. 1332

Med 7 prednostmi ena :

Velik KOS

in vendar najčistejše, najžlahtnejše jedrnato milo. — Zraven tega priročno in tako izdatno, da je za rabo res najcenejše

Schichtovo Terpentinovo Milo

1287

Specialiteta :

krstna oprema 1086

L. PUTAN, Celje
Ustanovljeno leta 1898

Vajenci za mizarstvo obrt 16 let stari s hrano in stanovanjem se sprejmejo pri J. Kobale, strojno mizarstvo v Slov. Bistrici 1304

VOZNI RED

veljaven od 6. okt., je izšel. Dobi se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane 2 Din

Delavska družina, ki opravlja tudi delo v kravjem in svinjskem hlevu, se sprejme z novim letom. Ponudbe na Arnold, Guštanj. 1263

Stanovanje. 2 lepi sobi, kuhinja, shrambe itd. v novi hiši, tik postaje Orehova vas. Slivnica se odda v najem s 1. septembrom. 1307

Kje si bomo nabavili dobro zimsko blago ? v Mariboru

1290

v manufakturni trgovini **Franjo Majer**

na Glavnem trgu št. 9

Tam dobite res dobro češko blago po zelo zmernih cenah.

Oblastna hranilnica mariborske oblasti

Centrala: MARIBOR, Trg Svobode 3.

Podružnica: CELJE, Cankarjeva II, nasproti pošte.

(Preje: Južnoštajerska hranilnica, Celje).

Dovoljuje vsakovrstna komunalna, meljoracijska in hipotekarna posojila, daje posojila na vrednostne papirje in v tekočem računu, eskontira in reeskontira menice, izvršuje žirovne in kontokorentne posle in vse druge v denarno stroko spadajoče transakcije.

Sprejema vloge na vložne knjižice in tekoči račun od zasebnikov, ustanov in drugih denarnih zavodov ter jih **obrestuje najugodnejše.**

Za vse obveze Oblastne hranilnice mariborske oblasti **jamči mariborska oblast** z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.
Zato je zavod najvarnejši v celi oblasti.

Vlagateljem izven Maribora in Celja pošlje na zahtevo položnice.

662

Prvovrstna glazbila direktno iz
TOVARNE
oziroma tovarniškega skladišča

Veliki
ilustrovani

CENIK

dobite zastoj!

Naročite ga od največje odpreme tvrdke glazbil v Jugoslaviji:

MEINEL I HEROLD

tovarna glazbil, gramofonov in harmonik

podružnica **MARIBOR**, br. 106-B 1159

Violine	od Din 95.— napr.
Tamburice	od Din 98.— napr.
Mandoline	od Din 136.— napr.
Trube	od Din 505.— napr.
Gramofoni	od Din 345.— napr.
Roč. harmonike	od Din 85.— napr.

Borove brzojavne drogove 1843

sedanje sečnje, vsako količino
v dolžinah 9 do 14 m, manjšo
količino od 6 do 8 m, takoj

kupimo!

Ponudbe z navedbo količine, cene za 1 m³
franko vagon odpreme postaje, ki jo je
navesti ter dobavnega roka na upravo »Sl.
Gospodarja« pod značko »takojsnje plačilo«.

najboljše zmeljete seme za
bačno olje in presate v to-
varni bučnega olja
Kmetije
J. Hochmüller v Mariboru, južna stran
državnega mosta. 1920

Rabim večjo množino

kostanjevih drv za tanin

ter plačam najboljše dnevne cene.

1958 Iščem nakupovalce proti proviziji.

ERNEST MARINC, Celje, Zrinjskega ul. 4

Telefon Interurb. 136 Telefon Interurb. 136

Pohišto - Preproge

posteljina, vložki, modraci, zastori, posteljne odeje, po-
hišvena tkanina i. t. d.
najboljše in najceneje
1277 pri

Karlu Preis

Brezplačni ceniki!

Maribor, Gosposka ul. 20

Vinski kamen,

kupim po najvišji ceni.
Franc Huber, Maribor,
Aleksandrova c. 1. 1889

Sodarske

pomočnike sprejme
pri polni oskrbi Fran
Repič sodar, Ljubljana,
Trnovo. 1342

Nova trgovina

Tekstilni Bazar, Maribor,

Vetrinjska ulica 13

nudi najceneje blago za obleke,
svilene robe že od 20 Din naprej,
čajgaste robe od 5 Din naprej itd.

876

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v lastni hiši, Cankarjeva ulica št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog zna-
ša nad Din 75.000.000.—
Posojila na vknjižbo, po-
roštvo ter zastavo pod
najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000
članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni in invalidni davek
plačuje posojilnica iz svo-
jega in ga ne odteguje
vlagateljem.